108STE JAARGANG — NO.: 208 DINSDAG 10 SEPTEMBER 1991

AMIGOE

Dat project is dus duidelijk over the mill...

betsingsoverleg voor derde keer bijeen

Twijfels over nut van overleg over B-wapens

GENEVE - Diplomaten en wetenschappers uit meer n honderd landen zijn maandag bijeengekomen in eneve voor de derde toetsingsconferentie over de ntrole van het verbod op biologische en bacteriolosche (B-)wapens. De conventie over dit onderwerp, en product van de ontspanningspolitiek van de jaren ventig tussen Oost en West, werd in 1972 ondertend in Washington, Londen en Moskou en trad drie ar later in werking. Honderdenachttien landen zijn middels partij bij het akkoord, dat overigens niet orziet in specifieke verificatiemaatregelen. Vertenwoordigers van 39 staten die de conventie hebben dertekend, nemen deel aan de conferentie.

Het ontbreken van een ed verificatiesysteem "is t zwakke punt van de conntie", merkte het hoofd n de Britse delegatie, Tessa esby, maandag op. Daan moet deze worden "aanscherpt". De bijeenkomst Geneve, de derde toetngsconferentie sinds de conntie in 1975 van kracht erd, zou een groep van perts moeten laten onderzeken of een effectief sysem van controle tot de ogelijkheden behoort, zei esby.

OVERSCHADUWD

e drieweekse bijeenkomst ordt overschaduwd door berhten dat een dozijn staten, clusief enkele ondertekenaars van de conventie zoals ak, de beschikking heeft er biologische wapens of in aat is die wapens te ontikkelen. Volgens de Britse ichtingendienst experimenren ook landen als Libië, oord- en Zuid-Korea, gypte, Israël en Syrië met zogehete B-wapens. Woordoerders van verscheidene elegaties betwijfelden of de onferentie veel zal opleeren. Veel Westerse landen ijn volgens hen verdeeld ver de uitleg van het kkoord in de toekomst. Zij eiden weinig hoop te ebben op een belangrijke vereenkomst over de meest ssentiële onderdelen van de onventie: inspectie en verificatie.

Diplomaten wezen erop dat ommige delegaties, zoals die van de Verenigde Staten, nauwelijks het nut inzien van aanscherping van de conventie, maar er de voorkeur aan te geven de aandacht te richten op de toenemende samenwerking tegen de verspreiding van biologische wapens. De VS lijken weinig te zien in maatregelen voor naleving van de conventie. Onderzoek op het gebied van biologische oorlogsvoering zou gemakkelijk in het geheim kunnen gebeuren. Daarbij verwijzen Amerikaanse afgevaardigden naar Irak dat een inspectieteam van de Verenigde Naties lange tijd verzuimde in te lichten over het onderzoek naar biologische wapens.

Bij de conventie van 1972 spraken de deelnemende landen af biologisch gif te vernietigen en geen biologische wapens te ontwikkelen, in voorraad te hebben of te verwerven. Maar het verdrag gaf geen uitgebreide definities uit welke stoffen biologische wapens mogen bestaan. Ook stond het landen die het verdrag hebben ondertekend toe niet gespecificeerde hoeveelheden in bezit te houden voor vredesdoeleinden. De VS en andere landen menen dat dit belangrijk is voor het onderzoek naar tegengif en vaccines om soldaten en burgers te beschermen in het geval van een potentiële bacteriologische aanval.

Critici van deze benadering voeren aan dat een dergelijk onderzoek wapentuig creëert en mogelijke tegenstanders kan aanmoedigen hetzelfde te doen. Een nieuwe biologische wapenwedloop is het gevolg.

De Argentijn Roberto Barcia, voorzitter van de conferentie, zei bij de opening dat er uitgebreidere maatregelen moeten worden getroffen die het onderlinge vertrouwen tussen de ondertekenaars van het verdrag moeten vergroten. Daarbij zouden uitwisselingen van informatie en experts horen, zoals al afgesproken was op de laatste toetsingsconferentie in 1986. Sommige regeringen schatten dat slechts een derde van de ondertekenaars van de conventie in de laatste vijf jaar een bijdrage heeft geleverd aan vertrouwenwekkende maatregelen.

Vijftienhonderd wetenschappers uit 29 landen lichtten de conferentiegangers in over hun belofte geen bijdrage te zullen leveren aan de ontwikkeling van en het onderzoek naar chemische en biologische wapens. Onder de wetenschappers bevinden zich zeventien winnaars van de Nobelprijs en ruim 180 leden van de Nationale akademie voor wetenschappen in de Verenigde Staten.

Minister Pankin ontvangt

■ *MOSKOU - De Duitse minister van Buitenlandse zaken Hans Dietrich Genscher (rechts) heeft in Moskou zijn opwachting gemaakt bij zijn nog maar sinds kort fungerende Sovjet-collega Boris Pankin. Genscher is in Moskou in verband met de Mensenrechten-vergadering van de Conferentie voor Veiligheid en samenwerking in Europa: CVSE.*
(AFP-satellietfoto)

Protest tegen VS-bases

■ *MANILA - Zo'n honderd demonstranten trokken voorbij het senaatsgebouw in de Filipijnse hoofdstad om daan te krijgen dat het contract met de Verenigde Staten over de legering van Amerikaanse legerbases in de Filipijnen niet wordt gecontinueerd. De betogers werden op hun wenken bediend. In een proefstemming bleken twaalf van de 23 senatoren tegen verlenging te zijn. Om het verdrag af te wijzen zijn acht stemmen al voldoende.*

DODEN IN NAGORNY-KARABACH

Rusland suggereert uitroepen noodtoestand in Georgië

Akkoord over terugtrekken Sovjet-troepen uit Litouwen

MOSKOU - In Litouwen gaat men spoedig beginnen met het terugtrekken van de Sovjet-parachutisten. Daarover is een akkoord bereikt. Het afgelopen weekeinde zijn bij gevechten tussen Azeri's en Armeniërs doden en dertig gewonden gevallen in Azerbajdzjan. Tadzjikistanin dat zich onafhankelijk verklaarde heeft de garantie gegeven dat men de rechten van de mens garandeert en dat men de minderheden zal beschermen. Het parlement van Rusland heeft Georgië maandag in een verklaring beschuldigd van het schenden van de mensenrechten en gezinspeeld op het uitroepen van de noodtoestand in het grensgebied tussen de twee republieken.

Op zo kort mogelijke termijn begint Moskou met de terugtrekking van parachutisten uit het onafhankelijke land Litouwen. Het zal geruime tijd duren voordat alle Sovjet-militairen de republiek hebben verlaten. Hun aantal wordt tussen zeventigen honderdduizend geschat. Een Litouwse delegatie heeft over de terugtrekking van Sovjetmilitairen onderhandeld met de ministers van Defensie en Binnenlandse zaken in Moskou, Jevgeni Sjaposnikov en Viktor Barannikov. "In de nabije toekomst worden de eenheden parachutisten uit Litouwen teruggetrokken", staat in een verklaring van de regering in Vilnius. Ongeveer duizend Litouwers die dienen in de troepen van het Sovjetministerie van Binnenlandse zaken worden zo snel mogelijk gedemobiliseerd. Het Sovjetministerie van Defensie zal de terugkeer naar huis van Litouwse recruten uit het Sovjetleger niet verhinderen.

NAGORNY-KARABACH

Bij gevechten in Azerbajdzjan tussen Azeri's en Armeniërs zijn volgens TASS in het voorbije weekeinde dertien doden en bijna dertig gewonden gevallen. Armeniërs bestookten een bus, die van Agdam (Azerbajdzjan) naar Martoeni (Armenië) ging en door het omstreden gebied Nagorny-Karabach reed, met automatische wapens. Vier inzittenden werden op slag gedood en een vijfde overleed later in het ziekenhuis. Negentien mensen liepen ernstige verwondingen op. Bij andere incidenten kwamen er nog acht andere mensen om. Azeri's en Armeniërs zijn al sinds 1988 verwikkeld in een bloedige strijd om Nagorny-Karabach, dat ligt in Azerbajdzjan, maar een hoofdzakelijk Armeense bevolking heeft.

In de onafhankelijkheidsverklaring van Tadzjikistan worden de rechten van de mens en die van de minderheden zoals Oezbeken, Russen, Tataren en anderen gegarandeerd. De republiek wil toetreden tot de unie van soevereine staten. Op 27 oktober zullen er voor het eerst rechtstreekse presidentsverkiezingen worden gehouden. Voor het parlementsgebouw betoogden een paar duizend mensen voor democratische hervormingen en voor een verbod op de Communistische partij in de republiek.

TWAALF

In totaal hebben zich nu twaalf republieken formeel losgemaakt van Moskou, of aangekondigd dat te doen. Negen van hen (Tadzjikistan, Oezbekistan, Kirgizië, Azerbajdzjan, Moldavië, Witrusland, de Oekraïne, Letland, en Estland) hebben zich onafhankelijk verklaard na de mislukte poging tot een staatsgreep van verleden maand. Litouwen deed dat al vorig jaar maart en Georgië verklaarde zich in april van dit jaar onafhankelijk, met de mededeling dat dat gefaseerd zou geschieden. Armenië heeft de intentie uitgesproken zich af te scheiden. De resterende republieken zijn de Russische federatie, Kazachstan en Turkmenië.

Volgens het Russische parlement vinden er in de Georgische hoofdstad **Tbilissi en in de gebieden Zuid-Ossetie en Abchazie gebeurtenissen plaats "die niet getuigen van respect voor mensenrechten, inclusief de rechten van etnische minderheden". Het persbureau Interfax meldde maandag dat de Georgische president Zvjad Gamsachoerdia de arrestatie heeft gelast van activisten van de oppositionele Nationale Democratische partij. De afgelopen dagen, ook maandag, is het zeer onrustig geweest in Tbilissi. Zaterdag gingen ongeveer vijftienduizend mensen de straat op om het aftreden van Gamsachoerdia te eisen, die niet alleen een omstreden economisch beleid voert, maar ook wordt beticht van dictatoriaal gedrag. Enkele leden van de oppositie zijn een hongerstaking begonnen uit protest tegen het hardhandige optreden van de politie tegen demonstranten.**

Turkse politie: heroïne gevonden

ISTANBUL - De politie van Istanbul heeft in de tank van een bus die op weg was naar Nederland 33 kilo heroine gevonden. In verband met de vondst verrichtte zij elf arrestaties. Alle arrestanten waren Turken. De handelswaarde van de in beslag genomen heroine bedraagt ongeveer twee miljoen gulden.

Gerucht: Wapenhandel met Irak ontdekt

Rechter Chili: Britse journalist vermoord

SANTIAGO - Een Britse journalist die vorig jaar dood werd aangetroffen in de badkamer van zijn hotel in de Chileense hoofdstad Santiago heeft zichzelf niet verhangen, zoals destijds is aangenomen, maar is vermoord. Dat heeft de Chileense rechter Alejandro Solis maandag in Santiago verklaard.

Anderhalf jaar geleden werd de 28-jarige Britse journalist Jonathan Moyle, een specialist op het terrein van militaire helikopters en werkzaam voor het blad Defence Helikopter world, dood gevonden in een hotel in het centrum van Santiago. De Chileense politie concludeerde aanvankelijk dat hij zelfmoord had gepleegd, maar de ouders van Moyle weigerden dit aan te nemen. Zij zeiden dat hun zoon trouwplannen had en hen kort voor zijn dood had gebeld met de mededeling dat hij naar Bolivia zou reizen.

Volgens rechter Solis heeft een onderzoek uitgewezen dat Moyle is vermoord en dat de moordenaars hun best hebben gedaan het te doen voorkomen alsof de Brit zelfmoord heeft gepleegd. Solis zei de zaak voorlopig te zullen laten rusten, tenzij er nieuwe aangrijpingspunten komen die klaarheid kunnen brengen in de mysterieuze moordzaak.

Een van de hardnekkigste geruchten die de afgelopen anderhalf jaar de ronde heeft gedaan over de dood van Moyle is dat hij om het leven is gebracht omdat hij in het bezit zou zijn gekomen van informatie over geheime wapenhandel met Irak.

Burgerlijk gezag gaat dienst uitmaken

Venetiaan wil met Bouterse aan tafel

PARAMARIBO - De toekomstige president van Suriname, Ronald Venetiaan, wil zo snel mogelijk overleg met legerleider Desi Bouterse. Het liefst al voor zijn inauguratie van volgende week maandag. Venetiaan wil Bouterse en andere hoge militairen duidelijk maken dat hét burgerlijk gezag de dienst uitmaakt. Dit heeft hij maandag in Paramaribo verklaard in een vraaggesprek met de radio.

Venetiaan weet niet of Bouterse belangstelling heeft voor een dergelijk gesprek voor de formele installatie. Indien dit niet het geval is, krijgt Bouterse spoedig na het aantreden van Venetiaan als president en opperbevelhebber bericht om zich te melden. "Het zou zijn voordeel kunnen hebben om zo spoedig mogelijk met elkaar te praten, omdat je gevaar loopt dat persberichten een verkeerd beeld scheppen", aldus Venetiaan. Hij zegt dat het leger er is om het volk te dienen en niet omgekeerd.

Venetiaan heeft sinds de eerste staatsgreep in februari 1980 maar één keer met de legerleider vergaderd. Toen ging het over de voorbereiding van de vredesconferentie met het Junglecommando in Kourou, in juli 1989. Venetiaan leidde toen de regeringsdelegatie. Het gesprek met Bouterse heeft hij als "constructief" ervaren, maar door gewapende acties van de Tucayana-indianen, die door Bouterse zouden zijn gesteund, is het vredesakkoord met het Junglecommando nooit gerealiseerd.

DECEMBERMOORDEN

Venetiaan zegt dat er op de kwestie rond de moorden van december 1982 "geen eenvoudig antwoord" is te geven. Het militaire regime onder leiding van Bouterse bracht toen vijftien prominente tegenstanders om het leven. De justitie heeft nooit een onderzoek ingesteld.

"We moeten met de nodige voorzichtigheid te werk gaan", vindt de toekomstige president. Volgens hem moet er rekening worden gehouden met de nabestaanden van de slachtoffers en met degenen die als schuldigen worden beschouwd. "Rekening houdend met beide groepen en met het effect van maatregelen zal men een weg moeten vinden om de wonden te helen en het leed te verzachten zodat de mensen er mee kunnen leven", aldus Venetiaan.

Tv-debat over Geheim van KGB

MOSKOU - Televisiekijkers in de Sovjetunie waren maandagavond getuige van een ongekend spektakel: Een dicussie tussen de nieuwe chef van de geheime dienst KGB, Vadim Bakatin, en de voormalige dissident Vladimir Boekovski.

De schrijver Boekovski werd in 1976 uitgewisseld tegen de leider van de Chileense communistische partij Luis Corvalan. Hij zei in het gesprek met de nieuwe KGB-chef te hopen dat opening van de KGB-archieven een aantal 'vragen van de geschiedenis' zal ophelderen. Zo denkt hij dat KGB-documenten mogelijk de waarheid herbergen over de zaak Kirov. Deze partijleider in Leningrad werd in 1934, mogelijk in opdracht van Stalin, vermoord. Daarnaast hoopt de dissident uit de KGB-archieven te weten te komen of Lenin wel of niet met Duitse financiële hulp naar Rusland terugkeerde aan de vooravond van de Oktoberrevolutie in 1917.

Het opheffen van het 'Geheim van de KGB' zal volgens Boekovski ook tot gevolg hebben dat details aan het licht komen van de moord op president John F. Kennedy in 1963 en de moordaanslag op paus Johannes Paulus II in 1981. Bakatin wilde het optimisme van Boekovsky temperen. Volgens hem is het "niet zeker" dat de KGB-archieven nieuwe gegevens bevatten over al deze zaken.

MOSKOU - De Sovjetregering heeft maandag bekendgemaakt dat er tegen het einde van dit jaar nieuwe bankbiljetten komen van twee- en vijfhonderd roebel. Zij reageert hiermee op de sterk oplopende inflatie en de afnemende waarde van de roebel. Dat maakte de staatstelevisie van de Sovjetunie maandagavond bekend. Op dit moment is het honderd roebel-biljet het betaalmiddel met de hoogste nominale waarde.

Optreden Jeroen Heuvel in openbare bibliotheek

WILLEMSTAD — De op Curaçao geboren theatermaker Jeroen Heuvel presenteert vanavond (dinsdag) in het auditorium van de Openbare Bibliotheek het solo-vertelteheaterstuk 'Zwarte Pelgrim'. De voorstelling begint om acht uur en de toegang is vrij.

'Zwarte Pelgrim' is een collage van fragmenten uit twee Caribische romans: 'Weekendpelgrimage' en 'Heremakhonon'. 'Weekendpelgrimage is geschreven door Tip Marugg en prijkt op mening examenlijst.

In 'Weekendpelgrimge' zit de ik-figuur, een blanke Curaçaoënaar, om drie uur 's nachts in zijn auto in een kuil aan de kant van de weg. Het regent. Hij herinnert zich een aantal anekdotes van zowel zijn wekelijkse kroegentocht als van een verder verleden. Hij probeert er achter te komen wat het is dat hem, ondanks alles, levenskracht geeft. Hij tracht dat 'iets' onder woorden te brengen. 'Heremakhonon' is geschreven door Maryse Condé. Zij komt van Guadeloupe en schrijft in het Frans. Ze geniet internationale bekendheid sinds het verschijnen van de romancyclus 'Segou' (ook in Rainbow-pocket-serie verschenen). 'Heremakhonon' is haar eerste roman die in het Nederlands vertaald is. 'Heremakhonon' is de naam van een villawijk en staat in de Mandigotaal voor 'welkomhuis'. De ik-figuur, Veronica, is een zwarte vrouw die op de Franse Antillen is geboren en getogen en naar Parijs is gegaan om te studeren. Zij wil graag op zoek naar de geboorteplaats van haar voorouders om antwoord te krijgen op de vraag in hoeverre een Antilliaan Afrikaan is. Daarom gaat ze nu voor het eerst naar Afrika alwaar ze verzeild raakt in een wirwar van intriges.

Jeroen Heuvel heeft 'Zwarte Pelgrim' samengesteld omdat hijzelf als blanke Antilliaan ook op zoek is naar de identiteit van de 'Antilliaan', gekoppeld aan de vraag naar de zin van het leven. Hij speelt de zwarte pelgrim die dan eens de ik-figuur uit 'Weekendpelgrimage' is, dan weer Veronica uit 'Heremakhonon'. Op die manier neemt hij zijn toehoorders mee op reis door het innerlijk van een man op een tropisch eiland en van een vrouw op zoektocht in Afrika.

'Eerste steen 'Diatel'

WILLEMSTAD — *Over circa een jaar zal het Curaçaose nier-dialyse instituut, Diatel, operationeel zijn. Het gehele project kost 1.5 miljoen gulden; daarvan is nog circa 7 ton nodig. De eerste steen voor dit achter het Thorax centrum op de Jan Noorduynweg gelegen project werd gisteren gelegd. Initiatiefnemer Guido Lombardi werd daarbij bijgestaan door een nierpatiëntje uit Nederland en een Curaçaose patiënte (foto). Speciale gasten bij de ceremonie waren de Nederlandse nierpatiëntjes die dezer dagen Curaçao bezoeken. Het diatel-project (samenvoeging dialyse en hotel) zal beschikken over de meest moderne apparatuur dat er op het gebied van de nierspoeling aanwezig is en zal gericht zijn op de circa 50 lokale nierpatiënten alsmede toeristen die nierspoeling moeten ondergaan. De behandeling zal in vriendelijke en aangename omgeving gebeuren. Nu moeten alle patiënten terecht bij het Sehos. Veel mensen hebben werk verzet om het project, dat over jaar geleden werd aangekondigd, mogelijk te maken, bleek gisteren uit de redevoeringen.*

Een van de belangrijke "sponsors" is de nierstichting Nederland. Ook de Lions Club international heeft, middels de Lions Club Curaçao, een behoorlijke bijdrage geleverd: 50.000 dollar. Men werkt verder samen met de stichting Diatel Amsterdam. De geneesheer directeur daarvan, dr Paul Stevens, is de medisch adviseur van de nierstichting Curaçao. De Curaçaose nierstichting organiseerde verschillende collectes, terwijl ook divers (anonieme) donateurs geld of apparatuur hebben verstrekt. Toch is men er, wat de financiën betreft, nog niet, verklaarde penningmeester Van Eyck van de nierstichting Curaçao aan de Amigoe. Zo is men zeker van de ongeveer 910.000 gulden die voor de bouw nodig is. De rest van de financiën, voor ondermeer inrichting en exploitatie, is er echter nog niet. Het diatel zal in de begintijd beschikken over 4 spoelapparaten; dat aantal zal uitgebreid worden tot 6. Het zal een non-profit-organisatie betreffen dat klein zal beginnen en in de loop der tijd steeds meer lokale en buitenlandse patiënten hoopt te werven.

90 Miljoen gulden te innen

BC Sint Maarten start belastingsinningsactie

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Het nieuwe PDP/DP Bestuurscollege van St. Maarten is een rigoreuze belastingsinnings-campgane begonnen met als doel 90 miljoen gulden aan achterstallige betalingen te innen. Zo maakte gisteren de nieuwe gedeputeerde van financiën, Rene Richardson, bekend. Hij benarukte dat de overheid dat geld hard nodig heeft, "want de kas is leeg."

Op St. Maarten is van oudsher ondermeer wegens het ontbreken van controle een heel liberaal belastingbeleid toegepast en werd jarenlang maar door een handje vol mensen belasting betaald.

De eilandelijke overheid wil hierin blijkbaar verandering brengen en maakt bekend dat men de (sociale en andere) dienstverlening aan de gemeenshap niet kan voortzetten indien men niet over voldoende middelen beschikt. Die zullen ondermeer moeten komen uit de opbrengsten van de belastingactie waarvoor een scala belasting-inspecteurs wordt ingezet.

Het tekort op de eilandsbegroting van St. Maarten van 1991 bedraagt 50 miljoen gulden. Richardson zei gisteren dat de overheidskas leeg is en betaling van de achterstallige gelden daarom heel urgent is.

ALM komt spoedig met vierde Atlanta-vlucht

WILLEMSTAD — De ALM introduceert met ingang van het winterschema een vierde wekelijkse vlucht naar de Amerikaanse stad Atlanta. Dat en de invoering van twee nieuwe bestemmingen in Venezuela - die de ALM nog niet wenst te noemen - zijn de enige noemenswaardige wijzigingen in het nieuwe schema. De ALM vliegt nu nog op 15 bestemmingen.

Het winterschema gaat in op 27 oktober a.s. en loopt tot april 1992.

Besloten werd een vierde Atlanta-vlucht aan het schema toe te voegen omdat met name het Amerikaanse verkeer naar (en van) Bonaire via Atlanta heel goede perspectieven biedt. De bezetting naar Aruba is min of meer zoals de ALM verwacht had, terwijl Curaçao tegenvalt, meldde vanochtend de ALM- woordvoerder in gesprek met de Amigoe. Concrete cijfers of aantallen werden niet genoemd.

De ALM vliegt sinds de introduktie van de Atlanta-vluchten, in april jl, op de vrijdag (via Aruba) op zaterdag (via Bonaire) en op zondag (via Aruba). [De] vluchten beginnen en e[in]digen dezelfde dag weer [op] Curaçao. Omdat er v[r]... was naar een 'mid-week' [vlu]cht, werd besloten ook op [de] donderdag naar die stad [te] Georgia te vliegen. Ook [dan] zal met een tussenland[ing] gebeuren, maar de ALM [weet] nog niet welk eiland aan[ge]daan wordt.

Vast staat dat voo[r] Bonaire tot nu erg veel [ver]voer genereert op de Atlan[ta]route en vooral duikers [en] andere delen van het la[nd] reizen via Atlanta na[ar] Bonaire. Het verkeer na[ar] Aruba en - vooral- Curaçao minder maar toch ook w[el] niet zo om geen vierde vlu[cht] in te voeren.

Wat het lokale verk[eer] betreft, hoopt de ALM d[at] die al naar gelang Atla[nta] meer bekend wordt een po[pu]laire (vakantie)bestemm[ing] wordt.

De luchtvaartma[at]schappij komt vanaf oktob[er] met twee nieuwe beste[m]mingen in Venezuela, na[ast] Valencia en Caracas. And[ere] nieuwe bestemming[en] komen niet op het wint[er]schema voor.

Optreden Trio Manke Nelis

■ *WILLEMSTAD — De Mokummer Nelis, beter bekend als Manke Nelis, verblijft momenteel voor een periode van twee weken in het Van der Valk / Plaza Hotel. Samen met een groep andere bekende Nederlandse artiesten, waaronder Ben Cramer en Arie Ribbens, zal hij de komende periode zorgen voor een waar Hollands Spektakel in het Van der Valk / Plaza Hotel.*

Zo zal elk happy hour deze week opgeluisterd worden door een optreden van een van de artiesten en zal er vrijdagavond om acht u[ur] een groots feest plaatsvind[en] rond het zwembad. Kaar[ten] hiervoor zijn verkrijgbaar [in] Van der Valk / Plaza Ho[tel] voor 25 gulden per stuk inc[lu]sief twee consumpties.

Manke Nelis is in Ned[er]land vooral bekend vanw[ege] zijn vele optredens in 'T[he] Shorts of London', een café [op] het Rembrandtsplein in Ams[te]rdam en natuurlijk vanwe[ge] zijn vele hits, zoals ond[er] andere 'Kleine Jodeljongen'.

Foto: Manke Nelis met zi[jn] vaste begeleiders be[ter] bekend als Trio Manke Nelis

Citco Bank introduceert gegarandeerde cheque

WILLEMSTAD — Een cheque waarbij uitbetaling gegarandeerd is. Citco Bank-cliënten kunnen vanaf vandaag gebruikmaken van dit nieuwe girale betaalmiddel, gegarandeerd tot een bedrag van maximaal 250 gulden.

Het nieuwe betaalmiddel wordt overal op de Nederlandse Antillen (niet op Aruba) geaccepteerd. Problemen die zakenmensen kunnen hebben bij het innen van cheques die niet gedekt blijken, behoren bij dit nieuwe betaalmiddel tot het verleden. De Citco-Bank garandeert de uitbetaling gedurende een periode van dertig dagen na uitschrijving van de cheque. Daarna wordt dit girale betaalmiddel beschouwd als een normale niet-gegarandeerde cheque.

De cheque is alleen geldig in combinatie met het zogenaamde Citco-pasje en kan alleen worden uitgeschreven op naam en dus niet aan toonder. Het betaalmiddel is daarnaast niet herroepbaar, als het eenmaal is uitgeschreven.

Ook klanten van de bank die een negatief saldo hebben, kunnen over (nieuwe) cheques beschikken. Criterium daarbij is hun kredietwaardigheid, zulks ter beoordeling van een krediet-commissie. "Als we weten dat een klant met een negatief saldo regelmatig geld op zijn bankrekening gestort krijgt, kan hij gewoon in aanmerking komen voor de cheques", aldus Irving Durand, directeur van de bank, gistermiddag op een persconferentie. Wie niet goed met het nieuwe betaalmiddel omgaat, bij voorbeeld door het herhaald uitschrijven van cheques zonder voldoende batig saldo, loopt het risico niet meer in aanmerking te komen voor nieuwe cheques.

Alleen cliënten van de Citco Bank kunnen over het nieuwe betaalmiddel beschikken. Een nieuwe cliënt die cheques wil, maar geen geld op zijn nieuwe bankrekening heeft staan, moet eerst een deposito van 3750 gulden storten (vijftien maal 250 gulden). Hij komt dan in aanmerking voor een boekje met tien cheques. Als hij er daarvan vijf heeft uitgeschreven, krijgt hij de volgende tien.

Volgens Durand is het nieuwe betaalmiddel niet alleen bedoeld als service aan de cliënten, maar ook aan de neringdoenden die tot nu toe betaling met cheques weigerden, omdat ze geen garantie hadden voor uitbetaling. Reden om met de nieuwe cheque op de markt te komen, is ook het bevorderen van het gebruik van giraal geld (in tegenstelling tot contanten) op de Nederlandse Antillen. De goede ervaringen in Europa met het gebruik van onder meer de Eurocheque, hebben bij Citco wat dat betreft het nodige vertrouwen gewekt.

De bank loopt echter wel een risico met de introductie van het nieuwe betaalmiddel. Alhoewel Hubert Martha, operations-manager van Citco-bank, meent dat vervalsing van het nieuwe waardepapier vrijwel uitgesloten is, omdat het is voorzien van een watermerk, zegt hij dat de bank eventuele vervalsing riskeert. De cliënt kan bovendien bij diefstal zijn rekening laten blokkeren. Daarnaast krijgen bankrelaties de cheques niet per post, maar kunnen ze die alleen persoonlijk bij de bank afhalen. "Daarmee voorkomen we dat ze in verkeerde handen vallen", aldus Martha.

Het is de bedoeling dat de cheque in de toekomst ook over de gehele wereld geaccepteerd wordt, maar voorlopig zal dat er niet van komen. "Door de groei bij de bank, gaat dat nog wel even duren."

Loterij PSC

WILLEMSTAD — De trekking van de loterij van het Peter Stuyvesant College als fundraising-activiteit in het kader van het vijftigjarige jubileum van de school zal op dinsdag 17 september plaatsvinden ten kantore van de gezaghebber. De nummers van de loten waarop de prijzen zijn gevallen, zullen in de plaatselijke dagbladen bekend worden gemaakt.

Verdwijnsein in werking

Keren tijdens spitsuur verboden Sta Rosa/Doormanweg

WILLEMSTAD — Tijdens de uitvoering van de reconstructie van de Sta. Rosaweg is in overleg met de aanwonenden en aanliggende bedrijven enige wijzigingen in het project aangebracht. Een van die wijzigingen is de mogelijkheid tot het maken van een keerbeweging, de zogenaamde U-turnbeweging, rond de middenberm ter hoogte van de verkeerslichten op het kruispunt met de S.B.N. Karel Doormanweg.

Om een veilige U-turnbeweging te maken zou er geen ander verkeer moeten zijn dat gekruisd wordt. Maar omdat de linksaf rijbeweging de S.B.N. Karel Doormanweg in en het rechtsaf-verkeer de S.B.N. Karel Doormanweg uit gelijktijdig rijden, kan er bij een U-turnbeweging een gevaar ontstaan. Om dat gevaar te vermijden zou er een extra opstelstrook en een extra verkeerslicht nodig zijn om deze U-turnbeweging veilig te maken. De ruimte voor deze extra opstelstrook is niet aanwezig, en in het spitsuur is er geen capaciteit om een extra verkeersbeweging te maken.

Om die reden is er voor gekozen om tijdens de spitsuren deze U-turnbeweging te verbieden. Door nu tijdens de spitsuren de verkeerslichten volgens een ander schakelprogramma te laten werken dan buiten de spitsuren, kan er in de stillere uren wel voor een veilige U-turnmogelijkheid worden gezorgd, waarbij het kerende verkeer geen hinder heeft van het overige verkeer.

Om aan de weggebruiker aan te geven wanneer wel en wanneer niet op veilige wijze een U-turn kan worden gemaakt, wordt er gebruik gemaakt van een 'verdwijnsein'. Als men een U-turn mag maken, dan is het bord volledig zwart en is er niets te zien. Echter als het tijdens de spitsuren niet mogelijk is om veilig te keren, dan wordt door middel van lichten een 'matrix'-bord getoond met als afbeelding het U-turn-verbod (verboden te keren).

De weggebruikers worden dringend verzocht zich te houden aan dit voor Curaçao nieuw type verkeersbord, dat mede moet bijdragen om te komen tot een veilig en vlot doorstromend verkeerd. Dit bord werd inmiddels in gebruik gesteld.

Rijksmuntmeester op bezoek

■*WILLEMSTAD — De Rijksmuntmeester drs. Chr. van Draanen bracht deze week een beleefdheidsbezoek aan minister-president Maria Liberia-Peters. Drs. Van Draanen was op Curaçao teneinde besprekingen te voeren met onder andere de minister van financiën en de directie van de Bank van de Nederlandse Antillen. Tijdens het bezoek aan de minister-president bood hij haar een speciale munt aan.*

Foto: drs. Van Draanen en premier Maria Liberia-Peters tijdens de overhandiging.

Scholierenorkest gaat weer van start

WILLEMSTAD — Cumisco, het Curaçaose scholierenorkest, begint aanstaande zaterdag met de repitities. R. Williams heeft afscheid genomen na zes jaar lang leiding te hebben gegeven. J. Colina is bereid gevonden het dirigentschap van hem over te nemen.

Ieder jaar ontstaat er grote behoefte aan aanvulling van het orkest, dit in verband met het vertrek van leden die naar het buitenland gaan voor verdere studie. Alle scholieren die een instrument bespelen en graag in een orkest zouden willen spelen, zijn daarom van harte welkom. Vooral trompettisten, trombonisten, saxofonisten en percussionisten zijn hard nodig.

Ook degenen die nog niet zo lang een instrument bespelen maar erg enthousiast zijn, kunnen zich aanmelden. De repetities vinden plaats in het Radulphus College (zij-ingang achter benzinestation) op zaterdagochtend van elf tot één uur. Voor meer informatie kan men bellen 370959 of 682939.

Importverbod komkommers tijdelijk niet van kracht

WILLEMSTAD — Het importverbod op komkommers is in opdracht van het departement HIW tijdelijk opgeheven in verband met de schaarste van deze groente op de lokale markt. Tot het eind van de maand mag 2000 kilo komkommer geïmporteerd worden om aan de vraag naar de groente te kunnen voldoen.

Plantages die dit gewas verbouwen zijn ernstig in de problemen geraakt door de 'white fly', een insekt dat tot nog toe niet afdoende bestreden kan worden. Al meer dan zes plantage-eigenaren verbouwen de komkommer niet meer. Het is niet uitgesloten dat het importverbod op andere gewassen die ook te lijden hebben van de witte vlieg, zoals paprika's, eveneens tijdelijk zal worden opgeheven, zo vernam de Amigoe van een medewerker van het departement HIW.

Landbouwer Plaate, een van de gedupeerde plantage-eigenaren, is van mening dat de witte vlieg 'een zeer ernstige bedreiging vormt voor de landbouw op Curaçao'. Er is nog steeds geen afdoen[d] middel gevonden om het be[e]stje te verdelgen. Ook in [de] VS en Zuid-Amerika is m[en] zeer bevreesd voor de witt[e] vlieg. "In Venezuela is he[t] een nationaal probleem ge[w]orden omdat daar veel lan[d]bouw bedreven wordt", aldu[s] Plaate. Hoewel ook op Cur[a]çao de gevolgen aanzienlij[k] zijn - er moet geïmporteerd worden waardoor de groente duurder wordt - is het verge[le]ken met Venezuela ie[ts] minder rampzalig. "Veel plan[]tage-eigenaren combineren de landbouw namelijk me[t] andere activiteiten." Plaa[te] zelf heeft bij voorbeeld ee[n] aantal groentezaken.

De bestrijding van de witte vlieg is vooral moeilijk omda[t] het insekt zich ongeslacht[e]lijk voortplant, weet hij. "Ve[r]wind en regen kan de witt[e] vlieg op de vlucht doen slaa[n] maar omdat het nog maa[r] weinig heeft geregend nemen de aantallen onrustbaren[d] toe. Ook het middel Applaud biedt te weinig soelaas. 'Me[n] is overal bang voor he[t] insekt omdat het zo slecht te bestrijden valt. Het lijkt we[l] een Aidsepidemie voor [de] landbouw", aldus landbouwer Plaate.

Installering Radio Area Network

Landsradio steekt zes miljoen in digitale telecommunicatie

WILLEMSTAD — Landsradio zal de komende tijd zes miljoen gulden gaan steken in de installering van een 'high speed digital Radio Area Network' (RAN) waarmee gebruikers van Intelsat Business Services een snellere satellietverbinding met de rest van de wereld tot stand kunnen brengen. Het grondstation Vredenberg 3 zal daarvoor uitgerust worden met speciale apparatuur om IBS-verkeer te zenden en te ontvangen. Ing G. Concencion, hoofd commerciële zaken en directeur ing Russel Bernadina van Landsradio maakten dit gisteren bekend op een seminar in het ITC waar vele vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven, waaronder de offshore, aanwezig waren.

Grondstation Vredenberg zal tijdens de operatie worden uitgerust met de onderdelen die in '3' vervangen zijn waardoor ook '1' moderner wordt, aldus Bernadina. Hij verwacht dat het project 'ik ben pessimistisch' - het eerste kwartaal van 1992 zal zijn geklaard. Wat betekent de nieuwe RAN-verbinding voor de gebruiker? Bernadina: "De communicatie van bijvoorbeeld een offshorevestiging met het moederbedrijf in Nederland verloopt nu via koperen Setelkabels die een gelimiteerde verwerking van bits hebben. Per seconde kan nu 9600 bits gezonden worden. Met de RAN zal ongeveer 2 miljoen bits per seconde verstuurd kunnen worden en dat betekent dat er veel meer informatie per seconde naar de andere kant van de wereld kan gaan."

Niet minister van financiën De Paula, die was aangekondigd als spreker, maar zijn collega-minister Chucho Smits sprak namens de overheid over 'de vele miljoenen' die dit jaar en volgend jaar geïnvesteerd zullen worden in de uitbreiding en de verfijning van het telecommunicatienet op Curaçao. De voorgestelde begroting zal binnenkort aan de Raad van Ministers worden voorgelegd, zo zei hij. Ook over de noodzakelijke integratie van LRD en Setel zijn reeds principe-uitspraken gedaan. "We hebben al over de nieuwe structuur besloten. Nu zal op eilandsniveau de daadwerkelijke integratie de komende maanden worden voorbereid", aldus Smits. Overigens denkt hij dat de invoering van het samengaan van LRD en Setel zeker vier jaar zal eisen. Volgens Bernadina zal het een 'fikse klus' worden om de twee op elkaar af te stemmen. "We moeten als één bedrijf gaan werken wat veel consequenties heeft op personeel, administratief en automatiseringsgebied".

SKYNET

Na diapresentaties van grote commerciële telecommunicatiebedrijven als Comsat, AT&T en MCI, die de duizelingwekkende mogelijkheden van bijvoorbeeld 'skynet' telecommunicatie omschreven zoals: snelle digitale 'voice, fact, video, grafics en cadcam' overdracht via satellieten, rezen er toch wat vragen bij het - merendeels potentiële gebruikers - publiek. "Als we nu al problemen hebben met gewone telefooncommunicatie hoe moet het dan wel niet zijn als we met de telefoon een verbinding tot stand willen brengen met het grondstation? Wie garandeert dat dat geen problemen geeft?", vroeg iemand zich af. Juist hier speelt de integratie met de Setel een doorslaggevende rol. Bernadina reageerde hierop met de opmerking dat 'daar nu juist ook hard aan gewerkt wordt' en dat hij vandaag zonder problemen met Nederland - toevallig met de PTT - had gebeld. Hij voegde daar aan toe dat Landsradio voor het eind van 1992 ook op St. Maarten een aardestation wil gaan installeren om een flexibeler communicatie tot stand te brengen.

Ook Venezuela is van plan zich te gaan profileren op de telecommunicatiemarkt en wil voor het eind van het jaar IBS gaan installeren. Daar ligt de situatie wel anders: de overheid van onze zuiderburen heeft besloten IBS geprivatiseerd in te voeren, wist Homero Belmar, directeur van Latin America Communications Satellite Corporation te melden. De AT&T vertegenwoordiger voegde daar aan toe dat er met drie telecommunicatiebedrijven druk onderhandeld wordt in Venezuela maar dat er momenteel sprake is van wat 'turmoil' in de onderhandelingen.

Opnameploeg docudrama op Curaçao

■ *WILLEMSTAD — Het docudrama 'In Holland staat een huis?', waarvoor momenteel opnamen worden gemaakt op Curaçao, nadert de afrondende fase. De zesdelige serie zal vanaf begin november te zien zijn op Tele-Curaçao en wordt gemaakt in opdracht van de overheid en het KabNa. Het echtpaar Van Vuure produceert de serie, waarin het waargebeurde verhaal wordt nagespeeld van Antillianen die zich in Nederland hebben gevestigd. "De informatie over de verwachtingen van Antillianen versus de realiteit van Nederland staat centraal", aldus Mavis de Lannoy, die voorlichtingsambtenaar is bij de RVD en belast met speciale opdrachten. Op de foto is de voltallige opnameploeg, de producenten en een aantal spelers te zien. Regisseur Franklin Benito was nog onderweg naar Curaçao toen de foto gemaakt werd.*

Man verkracht op St. Maarten

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG — Twee mannnen zijn aangehouden in verband met een verkrachtingszaak op St. Maarten, waarbij niet een vrouw maar een man het slachtoffer was. De politie geeft over deze zaak, dat nog in onderzoek is, weinig info.

Het slachtoffer werd kennelijk onder bedreiging van een pistool gedwongen een auto in te stappen. Hij werd vervoerd naar een niet nader omschreven woning waar er meer mensen aanwezig waren. Daar werd hij, naar hij later aan de politie verklaarde, door twee mannen verkracht, eveneens onder bedreiging. Of het die twee zijn die aangehouden werden, is niet bekend gemaakt. Er zullen, zo verwacht de politie, meer aanhoudingen volgen.

Verkrachting van vrouwen is geen ongewoon verschijnsel op de Antillen. De verkrachting van mannen is evenwel geen fenomeen waar vaak de politie melding van maakt. In dit geval betrof het vermoedelijk een "oudere man".

Congresleden Venezuela: interesse in Isla-toekomst

WILLEMSTAD — De delegatie van het Venezolaanse congres, die 16 september op Curaçao arriveert, heeft veel belangstelling voor de Isla raffinaderij en de toekomst van deze PDVSA-dochter in Willemstad. Vandaar dat de Venezolanen een ontmoeting zullen hebben met hun landgenoten die hier de raffinaderij huren en exploiteren. Delegatieleider is de voorzitter van het Venezolaanse congres dr Pedro Paris Montesino.

Een delegatie van de Antilliaanse Staten was gisteren al te gast bij de Isla-top voor een informatieve ontmoeting. Gesproken werd over de investeringen die nodig zijn om de raffinaderij modern en zo concurrerend mogelijk te maken.

Volgens Statenvoorzitter, drs Rufus McWilliam (PNP), werd bewust vermeden om over concrete bedragen te spreken of hoe en door wie die opgebracht moeten worden. De Isla is immers het eigendom van Curaçao, redeneert men en de onderhandelingspartner is derhalve het eilandsbestuur van dat eiland. "We hebben geen bedragen gehoord; dat is niet ter sprake gekomen," verklaarde McWilliam, vandaag aan de Amigoe.

Het is een bekend feit dat de Venezolanen van Nederland een financiële hand verwachten. Het land zou zelf ook bereid zijn in de Isla te investeren. Er komt een onderzoek naar het financiële plaatje en de toekomstperspectieven van de raffinaderij.

Zoals bekend zal de Isla ook centraal staan tijdens een presidium-overleg van het consultatief mechanisme tussen Nederland, Venezuela en de Antillen, begin volgende maand op Aruba.

De Venezolaanse delegatie parlementariërs die op 16 september aankomt zal bestaan uit afgevaardigden van het Congres en de Kamer van gedeputeerden, met hun echtgenoten. Men doet nu al, zo werd vernomen, ook thuis het nodige huiswerk om goed geïnformeerd (over de Isla) besprekingen te kunnen voeren.

Vernielingen bussen duperen passagiers

WILLEMSTAD — Het vandalisme slaat de laatste tijd ook toe bij de bussen van het busbedrijf Curaçao (ABC). Afgelopen zondag werd een bus dusdanig onder handen genomen door een groep jongens dat er drie ruiten sneuvelden, binnenlampen het moesten ontgelden en stoelen werden geruïneerd. Volgens directeur Richard Albertus loopt de schade in de duizenden guldens.

Maandag jl. kon de vernielde bus niet ingezet worden waardoor bepaalde routes niet gereden konden worden. Daar zijn de passagiers de dupe van, zo meent de ABC-directeur. Vandaag zal de inmiddels gerepareerde bus hoogstwaarschijnlijk weer gaan rijden, aldus Albertus. In het verleden deden zich ook problemen voor in de wijken Montagne Abou en Muizenberg. Als gevolg daarvan nam ABC een tijdje de buslijn, die in de avonduren naar Montagne Abou rijdt, uit bedrijf.

ABC heeft de politie op de hoogte gesteld van de vernielingen. "Zij moeten maatregelen nemen", is de mening van de ABC-directeur. Overigens konden de daders die zondag op Brievengat tekeergingen niet gepakt worden. Zij kunnen dan ook niet aansprakelijk gesteld worden voor de schade. De reparaties betaalt ABC uit eigen middelen. Er bestaan overigens plannen om het wagenpark van ABC de komende jaren uit te breiden met ongeveer twintig bussen. Albertus kan nog niet zeggen of de kostenpost als gevolg van de vernielingen een negatief effect heeft op het aantal aan te schaffen bussen.

De Castro: 'Faillissement volkomen onverwacht'

Windmill naar de veiling

WILLEMSTAD — Marco de Castro, president-commissaris van het horeca-project Windmill, zegt dat de aandeelhouders tijdens de onderhandelingen over de toekomst van het project altijd geweigerd hebben geld te stoppen in de inmiddels failliet verklaarde windmolen. "Ik kreeg totaal geen medewerking." Het faillissement was daarnaast voor hem volkomen onverwachts.

De Castro heeft gedurende tweëeneenhalve maand met de aandeelhouders vergaderd over een nieuwe financiële structuur, maar tot een reorgansatie is het nooit gekomen. Zowel de bank als de aandeelhouders wilden geen geld meer stoppen in het horeca-project, zegt De Castro. Hij heeft toen geprobeerd om -door zelf meer te investeren in de Windmill- de boel te redden. De aandeelhouders waren echter niet gemotiveerd om te herinvesteren. Lenen van de bank was ook niet meer mogelijk. Als derde alternatief werd bedacht dat de molen dan maar verkocht moest worden. De onderhandelingen met geïnteresseerde kopers begonnen; van de elf gegadigden bleven in totaal vier over. Tijdens de onderhandelingen werd het project op 30 augustus failliet verklaard door het Gerecht in Eerste Aanleg. "Ik hoorde dat pas een dag daarvoor, 29 augustus. Het was volkomen onverwachts."

De beslissing is nu aan de curator, advocaat Theeboom. Die zal een datum voor de veiling prikken, of zoeken naar een andere oplossing.

Volgens De Castro wordt er vaak gesuggereerd dat hij de Windmill niet tijdig wist te redden. "De molen was allang verpest en was formeel al vanaf januari 1991 failliet verklaard, dus vóórdat ik aandeelhouder werd. Ik was de 'care-taker', iemand die een oplossing probeerde te zoeken." Tijdens de bouw was het kapitaal dat er voor de Windmill beschikbaar was al op, zegt de president-commissaris. "Formeel was er dus geen geld meer en waren er grote schulden."

Hij zou het liefst willen dat er bij de veiling een bedrag van 1.2 miljoen gulden voor de Windmill neergeteld wordt. "Dat is precies het bedrag dat het project heeft gekost, gefinancierd door aandeelhouders en onder meer Korpodeko. Maar het is een marktkwestie; hoeveel is de markt bereid ervoor te betalen." Met 1.2 miljoen kunnen alle schuldeisers en de financiers worden terugbetaald, aldus de president-commissaris.

Zaterdag begin arbeidskrachtenonderzoek CBS

WILLEMSTAD — Aanstaande zaterdag 14 september gaat het Arbeidskrachtenonderzoek 1991 (Enkuesta Forsa Laboral) van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) van start. Verspreid over heel Curaçao worden 2.250 huishoudens geïnterviewd door dertig enquêteurs. Het betreft een steekproefonderzoek. Dit houdt in dat het toeval bepaald heeft welke huishoudens meedoen aan het onderzoek. Er worden vragen gesteld over onder andere opleiding, werk en het zoeken van werk, aan alle leden van de huishoudens. Met andere werken, aan alle personen van nul tot 106 jaar, worden enkele vragen gesteld.

Het is het vijfde achtereenvolgende jaar dat een dergelijk onderzoek wordt uitgevoerd op Curaçao. Een van de belangrijkste uitkomsten van dit onderzoek is het werkloosheidspercentage: in 1988 bedroeg dit voor Curaçao 24.4 procent, in 1989 was het gedaald tot 21 procent en in 1990 bedroeg dit percentage 19.8 procent. Het aantal werkende personen nam in de periode 1988-1989 toe met 2.445 en in de periode 1989-1990 met 2.005 personen.

Het is van groot belang dat ook dit jaar weer recente en betrouwbare informatie beschikbaar komt over de arbeidsmarktsituatie. Het CBS doet daarom een beroep op eeneider die benaderd wordt door een enquêteur zijn of haar medewerking te verlenen. De gegevens zijn vertrouwelijk en blijven geheim! De interviews worden gehouden tussen 14 september en 13 oktober. De eerste resultaten van dit onderzoek zullen begin december gepubliceerd worden.

Eerste Papiamentu-school

Kolegio Erasmo: vier jaar vallen en opstaan

WILLEMSTAD — Op 15 september gaat Kolegio Erasmo, de school haar vijfde jaar in. Op 13 vrijdag, aanstaande vrijdag, is er een viering op school die zich schuin tegenover Botika Muizenberg bevindt.

De vier afgelopen jaren verliepen niet zonder problemen, zo geven de leerkrachten te kennen. "Hoe vreemd het ook mag lijken, het feit dat Kolegio Erasmo een Papiamentstalige school is, op een eiland waar men Papiamentu spreekt, kreeg het niet de ondersteuning die het verdiende. Het waren vier moeilijke jaren, jaren van nalatigheid en het gemis aan medewerking wat betreft de overheid en andere instanties".

Maar afgezien daarvan bleven de drie vrouwelijke leerkrachten die in het begin aan de school werkzaam waren in de ideologie geloven, de moderne en vrije manier om met kinderen om te gaan en te blijven doorvechten om hun doel te bereiken. Ieder jaar kwam er een klas van de basisschool bij, zo vervolgt het persbericht.

Nu bestaat de school uit één peuterklas, twee kleuterklassen en de groepen van 1 tot en met 5 van de basisschool. Er zijn negen leerkrachten werkzaam of twee ooms en zeven tantes, zoals de leerlingen de leden van het team noemen.

Het Franse concern SAINT-GOBAIN heeft zijn belang in de Duitse fabrikant van glasverpakkingen Oberland glas vergroot van 35 tot 60 procent door een pakket van 25 procent van de familie Wiegand te verwerven via een aandelenruil. Oberland denkt de omzet dit jaar te vergroten van 824 miljoen mark tot ongeveer 900 miljoen mark.

ORANJESTAD — De stichting voor Socio-culturele ontwikkeling, OSTICEBA, houdt vanavond om acht uur een informatie-bijeenkomst in het Centro Pastoral te Santa Cruz. Deze bijeenkomst is in verband met het onderzoek dat de sociaal-culturele werker van Osticeba Maria Vrolijk vorig jaar in Santa Cruz heeft verricht. Er zal informatie worden gegeven over het werk van Osticeba, resultaat van het onderzoek en het terrein waarop de Osticeba-werker haar bijdage zal gaan geven.

[illegible]kt

ORANJESTAD — Vrijdagmorgen werden bij Doña Fefa in de Avenida Aló Tromp goederen afkomstig van diefstallen aangetroffen. Zes personen werden in verband hiermee aangehouden. Uit een onderzoek bleek dat verschillende Dominicanen, die bij Doña Fefa verblijven, gestolen goederen kopen om later naar Santo Domingo te sturen of mee te nemen.

In de slaapkamers werden verschillende kledingstukken, parfum, sportschoenen, tassen, koffers en flessen wijn aangetroffen. Alles werd in beslag genomen en de aangehoudenen werden opgesloten voor verder onderzoek.

Een Colombiaanse (32) werd bij aankomst op de luchthaven aangehouden daar ze vier valse honderd dollar biljetten bij zich had. Ze verklaarde de biljetten van haar zus te hebben gekregen. Ze werd opgesloten voor verder onderzoek.

ORANJESTAD — Tijdens een cocktailparty werd het certificaat uitgereikt aan veertig personen die bij Antraco Education Center de verschillende computercursussen hebben gevolgd. De geslaagden zijn:

Intro Dos: Lorena Almary, Norman Aponte, Ivan Britten, Arabella Colina, Francisca Davelaar, Benita Davelaar, Carlos Goeloe, Marva Jean Hart, Wilfrido Imperator, Maria Janga-Henriques, Daisylin Kock, Ludwina Tromp, Jacqueline Werleman; Intro Wordperfect 5.1: Vilma Angela, Mirna Croes, Ina Dubero, Alice Figaroa, Jacintho Giel, Gina Gnocco, Clevel Griffith, Mary Hsing, Cira Maduro, Irlene Ramada, Damsio Rasmijn, Maria Altagracia Riddestaat, Rudolfo Rodriguez, Jossy Semeleer, Natasha Trimon, Franklyn Tromp, Cees Werwenbos, Jacqueline Williams; Intro Supercalc 5/Lotus 1,2,3: Joy Brown, Hubert Croes, Bettina Gonzalez, Janine Maduro, Richard Winterdaal; Advanced Wordperfect 5.1: Mary Hsing, Jossy Semeleer, Judith Sluiter, Jacqueline Williams.

'Rebel without a cause'

ORANJESTAD — Filmliga Aruba vertoont op zondag 15 september de film 'Rebel without a Cause' (1955, VS, kleur) onder regie van Nicholas Ray. De hoofdrollen worden ingenomen door James Dean, Natalie Wood en Sal Mineo; drie grote sterren die een korte filmcarrière vanwege hun vroege dood. De film is een portret van de vervreemding van jongeren dat voor een hele generatie sprak en nog weinig ingeboet heeft aan kracht.

De voorstelling begint om half negen 's avonds in de expositiezaal van Cas di Cultura.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/ ...17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. ...by 127-257.

TELEFAX: 22368.

GIROREK. nr 10.815.445 Banco di ...

...TIE: 100

...CENTRALE: 115.

...ERTJES verschijnen op dinsdag en ... en kunnen iedere dag tussen 08.00- .../14.00-17.00 uur worden opgegeven; ... op zaterdag. Alleen zoekertjes, die ...andag en donderdag vóór 10.00 uur ... zijn, kunnen de dag daarop (dus ...ag en vrijdag) verschijnen.

...OOPEN
...VE-IN: 20.30 uur Point Break (action, ...).

• • • • • • • •

...CA (nachtdienst)
... brug: del Pueblo, tel.: 21253.
... di brug: San Lucas.

• • • • • • • •

...HTREGELING DOKTOREN
... 18.00-07.00 uur):
...jestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki ..., Paradera en Sta Cruz: dokter ... van Trigt, Professor Lorentzstraat ...tel.: 22991/21835..
... Chiquito, Savaneta en San Nicolas: ... C.E. Zaandam via Centro Medico ...Nicolas (tel.: 48833) of via Alarmcen... (115).

• • • • • • • •

...R BRANDGEVALLEN, ongelukken of ... op te bellen, tel.: 115.

• • • • • • • •

...TRO MEDICO CARABOBO (Enge...straat 7, tel.: 21777): de wacht heeft ...G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

• • • • • • • •

...ELE KRUIS ARUBA
...ELINGENBUREAU (Koningstraat 22, ...444): dagelijks van 07.30-12.00/13.50- ... uur.
...dag te Paradera (tel.: 25543) van ...-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas .../Noord (23425) van 08.00-11.00 ...woensdag: Santa Cruz 28288) van ...-11.00 uur; donderdag: Dakota ...), Oranjestad (23168), Savaneta ...) en Brazil (48301) van 08.00-11.00

• • • • • • • •

...COTICS ANONYMOUS HELPLINE: ... (24 uur per dag).

• • • • • • • •

...HOTLINE: Vragen? Bel dan 23040/ ... tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

• • • • • • • •

...VPRIDE (Van Walbeeckstraat 25, tel.: ...): geopend op dinsdag, woensdag ...nderdag van 14.00-18.00 uur voor ...ingen omtrent preventie alcohol/ ...misbruik.

• • • • • • • •

...ESTY INTERNATIONAL ARUBA: P.O. ...029, tel.: 27806/48124.

• • • • • • • •

...WSDAG
...RSEN
...ELMUSEUM: geopend op elke ...dag van 10.00-12.00 uur en zondag 11.00-12.00 uur in de protestantse

...EO HISTORIKO ARUBANO: openings... maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/ ...-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00

...EAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWE...MOEILIJKHEDEN (Layex Building, ...minastraat 19): iedere werkdag van ...-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk ...aak te maken via tel.: 28145 of ...1).

...NGIN WILHELMINA FONDS (tel.: ...): informatiecentrum woensdag ...end van 08.30-12.00 uur - Van Leeu...hoekstraat 6 (boven) in het BGD-...uw (t/o oude San Pedro hospitaal).

Voor laatste maal in carrière

Gouverneur Tromp luidt parlementair jaar in

ORANJESTAD — Het nieuwe zittingsjaar 1991-1992 van het Arubaanse parlement is vanmorgen ingeluid met de traditionele rede van gouverneur Felipe Tromp en andere protocolaire activiteiten binnen en buiten het parlementsgebouw.

De gouverneur deelde de parlementsleden mee, dat zijn rede een persoonlijk karakter droeg, gezien het feit dat de termijn waarvoor hij tot gouverneur werd benoemd op 1 januari 1992 afloopt. "Ik breng dank uit aan het parlement voor de positieve en gezonde wijze waarop wij samengewerkt hebben in het belang van ons dushi Aruba", zo zei hij.

De gezagdrager zei dat hij de afgelopen zes jaar met vreugde heeft gezien hoe Aruba zich ontwikkelt en inhoud geeft aan haar speciale positie binnen het koninkrijk en dat het hem een eer was een bijdrage te hebben geleverd aan deze ontwikkeling. Aruba heeft in de afgelopen zes jaar — aldus gouverneur Tromp — een positieve ontwikkeling gekend en wanneer wij een vergelijking maken tussen het moment dat wij de eerste stappen in de status aparte zetten en de huidige situatie, dan kunnen wij met overtuiging zeggen dat wij zeer tevreden mogen zijn.

De gouverneur liet hierna de gebeurtenissen in het afgelopen jaar de revue passeren en blikte vooruit op de activiteiten voor het nieuwe parlementsjaar. Hij zei tot slot dat de regering een nationale ontwikkelingsplan heeft gecreëerd en de instrumenten in handen heeft, maar dat slechts met de nauwe samenwerking tussen regering, parlement en groeperingen in de gemeenschap en het volk in het algemeen dit plan in het belang van Aruba kan worden uitgevoerd.

Het Arubaanse parlement kwam in het afgelopen parlementsjaar 1990-1991 in totaal zeventien keer in openbare vergaderingen bijeen. Deze vergaderingen namen totaal 130.06 uren in beslag, waarbij de langste vergadering 89.34 en de kortste 0.22 uren duurden. De Centrale Commissie vergaderde 58 keer. Aan het parlement stelden de leden 117 vragen, waarvan slechts 26 beantwoord werden. Er werden 34 ontwerplandsverordeningen ingediend, waarvan dertien goedgekeurd, twintig aanhangig en één ingetrokken werden.

Enige belangrijke onderwerpen waarvan de behandeling naar alle verwachtingen in het nieuwe zittingsjaar zal plaatsvinden, zijn de volgende ontwerplandsverordeningen: gescheiden belastingheffing van de gehuwden, nieuwe wegenverkeersverordening, nieuwe politieverordening, beginselen gevangeniswezen, identiteitskaarten, gelijke status overheidspersoneel en toelating en uitzetting.

ORANJESTAD — Een delegatie van ambassadeurs bij de EG bracht gisteren een bezoek aan de regering en andere instanties op Aruba. De delegatie stond onder leiding van ambassadeur P.C. Nieman (Nederland) en bestond verder uit de ambassadeurs: P. de Schoutheete de Tervarent (België), J. Rytter (Denemarken), J. Trumpf (Duitsland), A. Yayenas (Griekenland), J. Vidal (Frankrijk), J.H.F. Campbell en P. Mackerman (Ierland), J.C. Paulouro das Neves (Portugal), J. Kerr (Groot-Brittannië), F. di Roberto (Italië) en J. Weyland (Luxemburg).

Op de foto: de ambassadeurs bij de ministerraad.

Ambassadeurs bij ministerraad

Zware druk op exploitatie

Hospitaal: 12 miljoen te goed van wanbetalers

ORANJESTAD — Het tempo waarin de exploitatietekorten zich bij het Dr. Horacio Oduber Hospitaal manifesteren, is zorgelijk en zal bij ongewijzigd tariefsbeleid van de overheid en de huidige kostenstructuur er toe leiden, dat de reserves van het hospitaal medio 1992 zullen zijn uitgeput.

Een tweede punt van zorg, dat niet direct uit de balans blijkt, is de opbouw en ouderdom van de uitstaande vorderingen. Ultimo 1990 bedroeg dit per saldo ruim twaalf miljoen florin ... ultimo 1989 was per saldo 11,4 miljoen te vorderen en eind 1988 7,4 miljoen. Uitgedrukt in percentages van de totale opbrengst in de genoemde jaren ontstaat het volgend beeld: 1988: 28,4%, 1989: 41,4% en 1990: 43,1%.

Van het saldo per ultimo 1990 (twaalf miljoen) heeft 3,2 miljoen betrekking op vorderingen uit 1987 of nog ouder. Geconstateerd moet worden dat zowel particulieren, verzekeringsmaatschappijen als de overheid grote achterstanden hebben in het voldoen van hun schulden. Daarnaast geldt dat met name particuliere vorderingen voor een flink gedeelte niet inbaar blijken te zijn.

De financiering van de uitstaande vorderingen drukt in feite op de exploitatierekening van het hospitaal. Bovendien dient ten laste van het exploitatieresultaat hoge voorzieningen voor oninbaarheid te worden getroffen. Per ultimo 1990 is de voorziening voor oninbaarheid ruim 4,2 miljoen. Deze voorziening is in de balans per 31 december 1990 reeds in mindering gebracht op de uitstaande vorderingen. Aldus het jaarverslag 1990.

Goudkoorts neemt toe

ORANJESTAD — Het schip dat kapitein Alfredo Pichardo zal inzetten bij het zoeken naar de goudschat aan boord van de gezonken 'Vera' is op Aruba aangekomen.

Oceanograaf Gordon Richardson, die de leiding zal hebben bij het zoeken en naar boven brengen van de goudschat, was samen met Pichardo aanwezig bij de aankomst van de 'Kommandor Surveyor', die ligt afgemeerd aan de containerwerf.

Wat betreft de schat aan boord van de 'Vera' zou het hier gaan om goudstaven met een totaal gewicht van 33 duizend ton en een waarde van tegen de vierhonderd miljoen dollar.

BIBLIOTECA NACIONAL (openingstijden): Antilliaanse Sectie, Studiezaal, afdeling Krant- en Tijdschriften: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
Uitleningsafdeling: maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-11.55/13.00-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdag van 13.30-17.30 uur.

Twee zwaargewonden na explosie bij Coastal

ORANJESTAD — Bij een explosie, die zich maandagmiddag bij de Coastal-raffinaderij voordeed, raakten twee Amerikaanse werknemers zwaargewond.

De twee Amerikanen — experts in hun vak — moesten bij de Hydrogen Plant 2 een lek dichten en stonden op een hoogte van 20-25 meter in een stalen bak. Er volgde plotseling een explosie, gevolg door vuurstralen die in een mum van tijd de stalen kabels, waaraan de bak bevestigd was, deden smelten. Hierdoor kwam de bak met de twee werknemers naar beneden. Het tweetal werd met zware verwondingen naar het Dr. Horacio Oduber Hospitaal vervoerd.

Prof. De Jong belicht telecommunicatie

ORANJESTAD — Professor ir. C. de Jong bracht maandag op uitnodiging een bezoek aan de Setar-faciliteiten en gaf daarna een lezing over 'belang van de telecommunicatie in onze moderne tijd'. Prof. De Jong is hoogleraar aan de universiteit te Delft en geeft momenteel college aan de universiteit van de Nederlandse Antillen.

Tijdens het bezoek van prof. De Jong waren aanwezig de minister van verkeer en communicatie Elio Nicolaas, directieleden en raad van bestuur van de Setar onder leiding van voorzitter Boy Escalona die een dankwoord uitbracht aan prof. De Jong voor zijn bezoek en lezing.

Nisbet hekelt Laclé

'Ook San Nicolas heeft recht op toerisme'

ORANJESTAD — Nu is het zover, dat ook coalitiegenoot Benny Nisbet in het PPA-radioprogramma zijn eigen coalitieregering aan de oren trekt. Nisbet hekelde de uitlating van minister van financiën ing. Roland Laclé, dat het gebied ten oosten van de brug zijn Coastal en Wickland gekregen heeft en dat er nu geen ruimte is voor meer projecten voor Pariba di burg, waarbij hij op het hotelproject Laguna Dorada doelde.

Benny Nisbet verklaarde reacties te hebben gekregen van inwoners van San Nicolas die de vraag stelden of San Nicolas alleen voor olie-industrie goed is. Hij citeerde pagina 5 in het regeerakkoord waarin wordt gesteld dat de regering toeristische faciliteiten in Caribische stijl zal ontwikkelen en dat direct begonnen zal worden met de infrastructuur voor deze faciliteiten.

Met deze infrastructuur is de regering niet direct begonnen, aldus Nisbet. Volgens hem schenkt de regering niet de nodige aandacht aan de infrastructuur en de wensen van de inwoners van San Nicolas voor één of twee hotels in hun gebied. Hij wees op het oostelijk deel van de hoofdstraat in San Nicolas dat nog steeds niet aangelegd is, terwijl de volle prioriteit wordt gegeven aan de Nassaustraat, Sasakiweg en andere ontwikkelingen ten westen van de brug.

Wat betreft de uitlating van de minister zei Nisbet dat vermoedelijk vanwege het feit dat de minister te lang buiten Aruba is gebleven, hij niet op de hoogte is van de laatste ontwikkelingen.

Hoofdprijs Lotto blijft in de pot

ORANJESTAD — Bij de trekking van 9 september van de Sportlotto kwamen maandagavond de volgende nummers uit de bus: 1-2-19-23 met nummer 15 als joker. Er was geen enkele winnaar voor de hoofdprijs van 54.332,19 florin. Voor de tweede prijs van 4.096,20 florin waren er drie winnaars (elk: 1.365,40), terwijl voor de derde prijs 32 personen drie nummers goed geraden hebben en elk ontvangt 96 florin.

De hoofdprijs van de trekking van volgende week 16 september bedraagt 65.000 florin en de prijs per lot is drie florin.

Apparatuur wordt vernieuwd

Groeiende vraag naar plek op intensive care

ORANJESTAD — Het aantal behandelde patiënten op de Intensive Care Unit (ICU) van het Dr. Horacio Oduber Hospitaal nam van 509 in 1989 toe tot 523 in 1990. Hiervan werden 34 behandeld door middel van kunstmatige beademing.

Het gemiddelde bezettingspercentage in 1990 bedroeg 76,4 procent. De meeste patiënten (80) werden behandeld voor hartritmestoornissen, 56 voor trauma en er waren drie aids-patiënten. De gemiddelde verpleegduur bedroeg 3.5 dagen. In het jaarverslag 1990 wordt vermeld, dat de apparatuur ten behoeve van de registratie en bewaking van patiënten op de ICU in 1991 volledig vernieuwd zal worden.

Uit het jaarverslag blijkt voorts dat bij het PAAZ (Psychiatrisch Afdeling Algemeen Ziekenhuis) 285 patiënten werden opgenomen, waarvan zestig procent mannen. De opname-indicaties waren: psychosen vijftig procent, neurosen zes procent, gedragsstoornissen negen procent; alcohol/drugsproblemen negentien procent, psycho-sociale problemen elf procent, observatie + rapp. Justitie twee procent en zelfmoordpogingen drie procent.

Het gemiddelde bedbezettingspercentage (totaal veertig bedden) bedroeg in 1990 68.5 procent.

Op de Kinderafdeling werden 1.376 zieke kinderen voor observatie en/of behandeling opgenomen, waarvan 101 voor dagbehandeling. Er zijn vijf zuigelingen overleden, waarvan drie prematuur geboren.

Baghdad ligt dwars bij VN-inspectie

Iraaks leger slaags met rebelse Kurden

GENEVE/SILOPI - In het noorden van Irak zijn de afgelopen dagen felle gevechten uitgebroken tussen Kurden en het Iraakse leger, zo hebben de Verenigde Naties maandag meegedeeld. Inmiddels ligt Baghdad weer dwars bij de inspectie door de VN naar de eventuele aanwezigheid van massa-vernietigingswapens op Iraaks grondgebied.

Volgens Westerse officieren hebben Kurdische guerrillastrijders het afgelopen weekeinde een paar honderd Iraakse soldaten krijgsgevangen gemaakt. Gevochten werd er volgens de verschillende bronnen bij Kuysanjag, Kuyak, Taqtaq en Chamchamal. Een Westerse officier verklaarde dat de strijd bij Kuysanjag zondag was uitgemond in een klinkklare overwinning voor de Kurden. De gevechten van zaterdag bij Kuyak eindigden naar zijn zeggen in een bestand en een uitwisseling van gevangenen.

De Amerikaanse kolonel Richard Naab, hoofd van het Militaire coordinatiecentrum in Silopi, gelooft niet dat de incidenten het gevolg waren van provocatie van Iraakse zijde. Geallieerde officieren houden het erop dat de moeilijkheden zaterdag bij Kuyak begonnen toen Kurdische guerrillastrijders een zone binnentrokken die onder controle stond van Iraakse troepen, die enkele Kurden aanhielden en ontwapenden.

Irak weigert functionarissen van de VN toestemming om met Duitse helikopters vluchten boven Iraaks grondgebied uit te voeren om massa-vernietigingswapens op te sporen. Daarnaast heeft Irak vrachtwagens voor het vervoer van Scud-raketten, die waren gedemonteerd, weer in elkaar gezet. Dat is maandag van VN-zijde meegedeeld. De inpectieteams van de VN hadden aan de regering in Baghdad gevraagd toe te staan dat zij bij hun werkzaamheden gebruik zouden maken van drie door Duitsland beschikbaar gestelde helikopters. "Maar Baghdad weigerde toestemming en zei dat Irak zelf wel in staat is om het transport van de inspectieteams te verzorgen", aldus VN-functionarissen.

Communisten illegaal bijeen

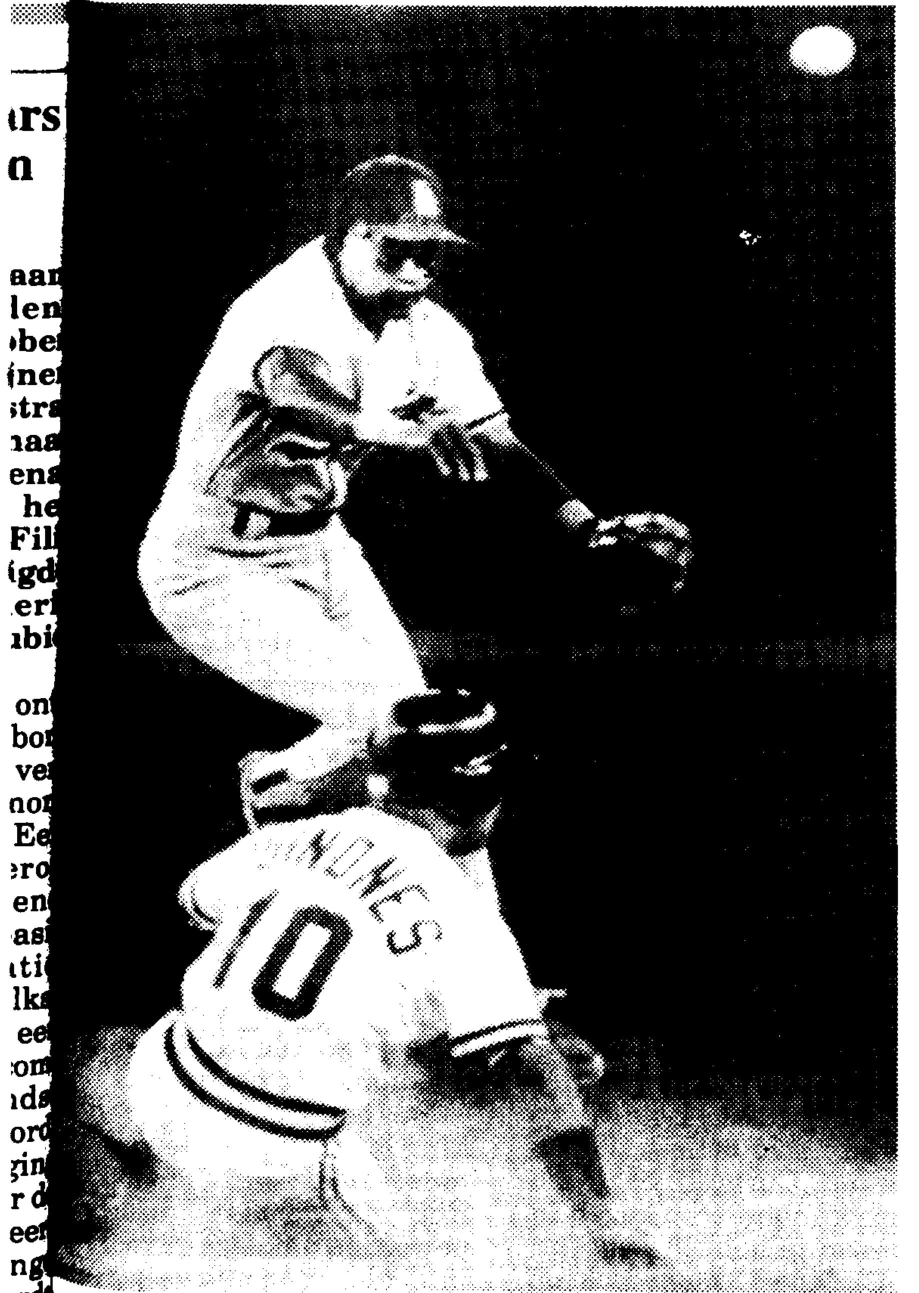
MOSKOU - In Moskou is onlangs een "illegale" bijeenkomst gehouden van....militanten van de Communistische partij. Zij willen een ware communistische partij doen herrijzen, zo schrijft de "Izvestija" maandag in een kaderberichtje op de voorpagina.

"In Moskou is de eerste illegale bijeenkomst gehouden van een organisatiecomite voor de wedergeboorte van een communistische partij", zo schrijft het Sovjetblad. Geen van de voormalige kopstukken van de oude partij was aanwezig, aldus de krant. De militanten zijn op 28 augustus begonnen met hun taak, aldus de Izvestija. Het blad had niet veel bijzonderheden over de deelnemers aan de bijeenkomst, maar wist wel dat afgevaardigden uit Moskou, Leningrad en andere Russische steden en van de "nu verboden Oekraiense communistische partij" aan de debatten deelnamen.

Aquino leidt mars voor behoud van VS-bases

MANILA - Onder aa[...] voering van preside[...] Corazon Aquino hebb[...] tienduizenden Filipijne[...] dinsdag een demonstr[...] tieve mars gehouden na[...] de senaat om de sen[...] toren te overreden h[...] akkoord tussen de Fi[...] pijnen en de Verenig[...] Staten over de Ame[...] kaanse marinebasis Sub[...] Bay te ratificeren.

Bij het senaatsgebouw o[...] plofte een zelfgemaakte b[...] die aanvankelijk paniek v[...] oorzaakte, maar de demo[...] stratie niet onderbrak. E[...] paar kilometer verder[...] hielden circa tienduize[...] tegenstanders van de ba[...] een tegendemonstrat[...] Aquino besloot de "vol[...] macht" te mobiliseren e[...] dag nadat de senaatsco[...] missie voor Buitenland[...] betrekkingen het akkoo[...] dat voorziet in verleng[...] van het huurcontract voor[...] basis met tien jaar, in me[...] derheid afwees. Omrin[...] door lijfwachten trotsee[...] Aquino de regen en leidde [...] de circa 150.000 betoge[...] naar het senaatsgebouw.

CINCINNATI - De Los Angeles Dodgers staan nog steeds aan kop van de westelijke divisie van de National League na een 10-4 overwinning op de Cincinnati Reds gisteravond. De Atlanta Braves die van de San Francisco Giants wonnen met 8-3 blijven op slechts een half puntje achterstand goed volgen. Komend weekend spelen de Dodgers drie wedstrijden in Atlanta die door radio Z'86 zullen worden uitgezonden. Op de foto: Alfredo Griffin die i.v.m. een kaakfractuur met een plastic masker op speelt, probeert een double-play te realiseren na Luis Quiñones op het tweede honk te hebben uitgemaakt.

TITELSTRIJD BUNDESLIGA BLIJFT ERG SPANNEND

Drie punten verschil in de top-dertien

Frankfurt en Stuttgart leiden met punt voorsprong op groep van vijf

DUISBURG - Hansa Rostock is zondag zijn topplaats in de Bundesliga kwijtgeraakt. De laatste kampioen van de DDR verloor met 0-2 bij MSV Duisburg, ook een nieuweling in de Bundesliga. Frankfurt en Stuttgart hebben na acht wedstrijden een voorsprong van een punt op een groep van vijf met Hansa, Borussia Dortmund, Bayern, Hamburger SV en Bayer Leverkusen.

Rostock was, zeker in de eerste helft, de sterkste ploeg in Duisburg. Sedlacek liet de kans op een voorsprong echter liggen in de handen van doelman Macherey. Vlak voor rust, bij een van de spaarzame mogelijkheden, deed Ljoeti het voor Duisburg beter, 1-0.

Die treffer was de inleiding voor het herstel van Duisburg na rust dat gestalte kreeg in een snel tweede doelpunt van centrale verdediger Notthoff. Van dat moment was Rostock verslagen, vooral omdat twee minuten voor het doelpunt van Notthoff middenvelder Wahl na handtastelijkheden uit het veld was gestuurd en topscorer Spiess kort daarna van elf meter de mogelijkheid liet liggen het verschil tot een doelpunt terug te brengen.

Bayern München heeft landskampioen FC Kaiserslautern in het eigen Olympisch stadion met 1-0 verslagen. Uitblinker Effenberg scoorde in de zestiende minuut uit een strafschop.

Bayern en Kaiserslautern begonnen verzwakt aan het prestigeduel, dat allerminst een spektakelstuk was. De thuisploeg miste Laudrup, Aumann, Strunz en Thon. De titelverdediger moest het zonder spelmaker Stefan Kuntz stellen, die vrijdagavond op onfortuinlijke wijze zijn enkelbanden scheurde. De Duitse voetballer van het jaar verstapte zich bij het verlaten van de spelersbus op de stoep voor het hotel in München.

Voor 47.000 toeschouwers speelde Kaiserslautern de gehele tweede helft met tien man. Verdediger Funkel werd in de 44ste minuut van het veld gestuurd wegens het neerhalen van de doorgebroken Effenberg. Bayern leidde op dat moment al met 1-0. Schafer beging na een kwartier in zijn strafschopgebied een domme overtreding, die door arbiter Krug terecht werd gehonoreerd met een strafschop en een gele kaart, een van de zeven in totaal. Doelman Ehrmann reageerde te laat op het slappe schot van Effenberg, 1-0.

GESLOTEN DEFENSIE

De numerieke meerderheid verleidde Bayern na de rust niet tot offensievere daden. Evenals in de eerste helft werd vanuit een gesloten defensie gespeeld.

Minder saai en voorzichtig speelde VFB Stuttgart tegen het sukkelende VFL Bochum. De ploeg van trainer Daum zegevierde voor de vierde achtereenvolgende keer in een thuiswedstrijd, 4-1. Vier van de vijf doelpunten vielen in de eerste helft. Stuttgart kreeg drie kansen, waaruit de bij vlagen ongrijpbare Walter optimaal rendement haalde, Bonan was voor Bochum succesvol. De tweede helft was een formaliteit. Schafer zorgde in de 79ste minuut in het Neckarstadion voor het laatste wapenfeit.

Fortuna Düsseldorf bleef onder de nieuwe trainer Schafstall ongeslagen in de competitie. Leverkusen werd in eigen huis op 1-1 gehouden. Fortuna, met drie voormalige spelers van de tegenstander (Schreier, Demandt, Wojtowicz), kwam vijf minuten voor de rust dankzij Baffoe op voorsprong. Het overwicht van Leverkusen in de tweede helft leverde niet meer op dan de gelijkmaker van Herrlich in de 67ste minuut.

Werder Bremen stelde teleur. Karlsruhe confronteerde voor eigen publiek de Duitse bekerwinnaar met de tweede nederlaag van het seizoen (2-1). De beslissende treffer in de tweede helft kwam op naam van Schutterle. In oktober van het vorig jaar verloor Karlsruhe voor de laatste keer een thuiswedstrijd.

Schalke'04 bewees bij Wattenscheid ook in uitwedstrijden goed te kunnen voetballen. De club met de grootste aanhang van Duitsland zegevierde met 2-1, de eerste overwinning voor Schalke buiten Gelsenkirchen. De wedstrijd werd bekeken door 30.000 mensen. In de eerste drie thuisduels trok Wattenscheid 18.000 toeschouwers in totaal.

UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen en de stand in Duitsland na de achtste speelronde:

Wattenscheid - Schalke'04 1-2, Borussia Mönchengladbach - Dynamo Dresden 1-0, Bayern München - FC Kaiserslautern 1-0, FC Nürnberg - Hamburger SV 1-1, Karlsruher SC - Werder Bremen 2-1, Leverkusen - Fortuna Düsseldorf 1-1, VFB Stuttgart - VFL Bochum 4-1, Borussia Dortmund - FC Köln 3-1, Eintracht Frankfurt - Stuttgarter Kickers 6-1, MSV Duisburg - Hansa Rostock 2-0

Stand:

Eint. Frankfurt	8-11
VFB Stuttgart	8-11
Hansa Rostock	8-10
Bor. Dortmund	8-10
Bayern München	8-10
Hamburger SV	8-10
Leverkusen	8-10
Kaiserslautern	8-9
Schalke'04	8-9
Werder Bremen	8-8
FC Nürnberg	8-8
Karlsruher SC	8-8
MSV Duisburg	7-8
Stut. Kickers	7-6
Wattenscheid	8-6
FC Köln	8-6
Borussia MG	8-5
VFL Bochum	8-5
Dynamo Dresden	8-5
Fort. Düsseldorf	8-3

Major League

AMERICAN LEAGUE: Boston Red Sox - Cleveland Indians 4-3, Baltimore Orioles - New York Yankees 8-0, Minnesota Twins - Kansas City Royals 10-4, Chicago White Sox - Oakland A's 7-1, California Angels -Texas Rangers 4-2.

NATIONAL LEAGUE: Pittsburgh Pirates - Chicago Cubs 12-10, Montreal Expos - New York Mets 4-3, Los Angeles Dodgers - Cincinnati Reds 10-4, San Diego Padres - Houston Astros 3-0, Atlanta Braves - San Francisco Giants 8-3, St Louis Cardinals - Philadelphia Phillies 4-2.

ABERDEEN - Aberdeen is in de Schotse eredivisie door St. Johnstone van de top gehaald. St. Johnstone, nog zonder overwinning in dit seizoen, won de uitwedstrijd in Aberdeen met 2-1 en met tien man.

Al voor rust, na een doelpunt van Peter van de Ven, werd John Davies weggestuurd met twee waarschuwingen. Aberdeen schatte tegenstand en tegenstander niet op juiste waarde en nadat Curran en Redford binnen tien minuten St. Johnstone op 2-1 hadden gezet, slaagde de gevallen lijstaanvoerder er niet meer in de strijd echt in handen te nemen.

De uitslagen en de stand

Aberdeen - St. Johnstone 1-2, Airdrieonians - Hibernian 0-1, Celtic - St. Mirren 0-0, Dundee United - Dunfermline 3-0, Falkirk - Glasgow Rangers 0-2, Hearts - Motherwell 2-0.

Stand:

Hearts	6-11
Glasgow Rangers	6-10
Hibernian	6-10
Aberdeen	6- 9
Celtic	6- 7
Dundee United	6- 6
Motherwell	6- 6
Falkirk	6- 4
St. Johnstone	6- 4
Airdrieonians	6- 2
St. Mirren	6- 2
Dunfermline	6- 1

Alain Prost eindelijk weer eens over finish

Mansell wint GP van Italië

MONZA - Zijn twintigste overwinning in een Grand Prix heeft Nigel Mansell nauwelijks een steek verder gebracht. De Britse Formule 1-rijder won op het circuit van Monza de Grote Prijs van Italië, maar zag in zijn kielzog wereldkampioen Ayrton Senna naar de tweede plaats rijden en zijn positie als klassementsleider consolideren. Met vier grote prijzen op het progamma bedraagt de achterstand van Mansell op de Braziliaan nog altijd achttien punten.

Mansell gold voor de start niet als voornaamste kandidaat voor de overwinning. Het vermogen van de Williams bleef in de ochtendtraining ver achter bij dat van zijn ploeggenoot Patrese en de McLaren-coureurs Senna en Berger. De Braziliaan, voor de 59ste keer de snelste in de training, gebruikte de beste startplaats om direct na het groene licht de koppositie in te nemen.

De titelverdediger bleef daar 26 ronden. De onstuimig aandringende Patrese, die zijn tweehonderdste race afwerkte, vond het toen tijd worden op te schuiven. De Italiaan ging twee ronden later flink in de fout, waardoor Senna voor de tweede keer de eerste plaats in handen kreeg. Met Mansell als naaste achtervolger.

Patrese hield het twee ronden na zijn schuiver voor gezien. "Ik wist niet meer of Patrese een teamgenoot was of niet toen hij mij passeerde en op jacht ging naar Senna. In deze fase van de titelstrijd gaat het teambelang voor", keek Mansell nog even zuur terug op de meest interessante fase van de wedstrijd.

Nadat Patrese in de fout was gegaan, keek de Brit het aantal ronden rustig aan voor hij met succes de aanval opende. Op dezelfde plek waar eerder Patrese Senna was voorbij gestoken, bracht de Brit de duizenden Italiaanse kijkers opnieuw in vervoering met een fraaie passeeractie. Mansell stond de eerste plaats niet meer af. Het publiek gaf de Brit, die eerder voor Ferrari uitkwam, een ovationeel applaus voor zijn eerste zege op Monza.

ALAIN PROST

Achter Mansell had Senna de grootste moeite Alain Prost voor te blijven. Op de streep had de Braziliaan een halve tel van zijn voorsprong over. Voor de Fransman, rijdend voor Ferrari, was de derde plaats zijn eerste klassering in vijf wedstrijden.

"De strijd om de titel is nog open", verklaarde Mansell na zijn vierde overwinning van het seizoen. "Mijn kansen zijn weliswaar klein, maar ik zal het Senna in de overige wedstrijden niet gemakkelijk maken. Hij zal er hard voor moeten werken", keek de Brit alvast vooruit naar de volgende race.

Voor een verrassing zorgde het Duitse talent Michael Schumacher met de vijfde plaats achter de Oostenrijker Berger. De Duitser reed zijn tweede Grand Prix. Zijn debuut voor Benetton bracht hem onverwacht de vijfde plaats, ver voor zijn ervaren teamgenoot Nelson Piquet.

UITSLAGEN EN STAND

Monza. Grote prijs van Italië Formule 1, twaalfde race (307,400 km):

1. Mansell (GBR) Williams 1.17.54,319 (gem. snelheid: 236,455 km/u).
2. Senna (Bra) McLaren 16,262, 3. Prost (Fra) Ferrari 16,829, 4. Berger (Oos) McLaren 27,719, 5. Schumacher (Dui) Benetton 34,463, 6. Piquet (Bra) Benetton 45,600, 7. De Cesaris (Ita) Jordan 51,136, 8. Capelli (Ita) Leyton 1.15,019.

Op een ronde:

9. Morbidelli (Ita) Minardi, 10. Pirro (Ita) Dallara, 11. Comas (Fra) Ligier, 12. Blundell (GBR) Brabham, 13. Brundle (Gbr) Brabham.

Op vier ronden:

14. Hakkinen (Fin) Lotus, 15. Gugelmin (Bra) Leyton.

Op vijf ronden:

16. Larini (Ita) Lambo.

Stand WK:

1. Senna 77 punten, 2. Mansell 59, 3. Patrese (Ita) Williams 34, 4. Berger 31, 5. Prost 25, 6. Piquet 23, 7. Alesi (Fra) Ferrari 14, 8. De Cesaris en Modena (Ita) Tyrrell 9, 10. Moreno (Bra) Benetton 8.

Real Madrid wint en stelt teleur

FC Barcelona kansloos onderuit bij Sevilla

MADRID - FC Barcelona is al in de tweede competitieronde hard gevallen. De trotse Spaanse landskampioen met de Nederlandse teint verloor zaterdagavond in de eerste uitwedstrijd kansloos van Sevilla: 2-4. De traditionele concurrenten uit Madrid, Real en Atletico, maakten opnieuw geen fout tegen respectievelijk Valladolid (1-0) en Mallorca (2-0).

Barcelona kreeg tot groot genoegen van de 30.000 toeschouwers in Sevilla in de eerste helft een kletsende draai om de oren. De Chileen Zamorano (2) en Conte bezorgden de thuisclub een onbezorgde rust.

Atletico Madrid, volgens Johan Cruijff de gevaarlijkste concurrent van zijn Catalaanse werkgever, handhaafde zich naast Sevilla op de eerste plaats van het algemeen klassement. De Madrileense ploeg haalde twee belangrijke punten weg op Mallorca. Manolo en de Duitser Schuster scoorden in deze revanche voor de bekerfinale van afgelopen seizoen.

Real Madrid bezorgde de liefst 90.000 toeschouwers, die de buitenlandse aanwinsten Ricardo Rocha (Bra) en Robert Prosinecki (Joe) kwamen bewonderen, in het Bernabeu-stadion een plezierige avond met een wrange bijsmaak.

De Koninklijke won met 1-0 door treffer van Aldana, maar speelde belabberd. Valladolid, met zijn Colombiaanse vedetten Valderrama, Alvarez en Higuito, domineerde voortdurend maar bracht dat alleen niet op het scorebord tot uitdrukking.

Guus Hiddink leed met Valencia net als Cruijff in de tweede ronde de eerste nederlaag. Nieuwkomer Albacete bleef Valencia zondag de baas door een doelpunt van Corbalan in de 64ste minuut.

De uitslagen en stand in Spanje na de tweede speeldag:

Gijon - Athletic Bilbao 3-2, Real Madrid - Valladolid 1-0, Logrones - Cadiz 2-1, La Coruna - Tenerife 1-1, Albacete - Valencia 1-0, Burgos -Osasuna 4-0, Mallorca - Atletico Madrid 0-2, Español - Oviedo 0-1, Real Sociedad -Zaragoza 0-0, Sevilla - Barcelona 4-2.

Stand:

Atletico Madrid	2-4
Sevilla	2-4
Real Madrid	2-4
Gijon	2-4
Tenerife	2-3
Oviedo	2-3
Burgos	2-2
Barcelona	2-2
Valencia	2-2
Zaragoza	2-2
Albacete	2-2
Osasuna	2-2
Logrones	2-2
La Coruna	2-1
Español	2-1
Mallorca	2-1
Real Sociedad	2-1
Valladolid	2-0
Cadiz	2-0
Athletic Bilbao	2-0

Sport Agenda

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(zwembad)
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; dinsdag- en donderdagmorgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Rif)
geopend op woensdag van 14.00-16.45 uur; vrijdag van 20.00-22.00 uur; zaterdag van 13.00-17.00 uur en zondag van 09.30-12.30/14.00-17.00 uur

BOWLEN
(Damacor Bowling Club, Chuchubiweg)
openingstijden: maandag t/m donderdag van 17.00-02.00 uur; vrijdag en zaterdag van 16.00 uur tot na 02.00 uur; zondag vanaf 13.00 uur

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
iedere maandagavond om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

SCHAAKVERENIGING JANWE
(Sentro di Bario Janwé)
elke zaterdag van 09.00-13.00 uur schaakles en -training voor de jeugd vanaf 7 tot 23 jaar.

****

WILLEMSTAD — De uitslag van de vrijdagavond 6 september gespeelde parencompetitiewedstrijd van bridgeclub Corsow was als volgt:

1. Echtpaar Saladin 60.00 procent; 2. echtpaar Van den Ende 55.71; 3. dames Van Beek/Blankevoort 54.64; 4. dames Nijdam/Bongers en heren De Vries/Pais 54.29; 6. mevr. Boudewijns/heer Engelman 51.79; 7. echtpaar Agarwal 51.43.

De volgende en vierde wedstrijd van de competitie wordt gespeeld aanstaande vrijdag 13 september om acht uur 's avonds op Scherpenheuvel.

Liverpool sluipt naar tweede plaats

Manchester United overtuigt met winst op Norwich City

LONDEN - Manchester United, winnaar van de Europese beker voor bekerwinnaars, maakt in tegenstelling tot kampioen Arsenal weinig misstappen in de League. De Mancunians bleven koploper door een overtuigende overwinning van 3-0 op Norwich City, Arsenal is teruggevallen tot beneden-modaal na verlies op eigen veld tegen Coventry City.

Manchester United verpraste zijn toeschouwers, bijna 45.000 man sterk, met een vlaag van zeer productief voetbal in het midden van de eerste helft. In acht minuten scoorden Irwin McClair en Biggs.

Door verlies van Manchester City sloop Liverpool naar de tweede plaats, vooral dank zij Ronnie Rosenthal. De Israëlische international werd na ruim een uur ingezet in de uitwedstrijd tegen Notts County, dat kort voor rust door Johnson op 1-0 was gekomen.

Zes minuten na zijn komst in de gehandicapte ploeg van manager Souness, die acht vaste spelers miste, maakte Rosenthal verrassend gelijk. Vlak voor tijd werd Rosenthal, terwijl hij door de verdediging dwarrelde, in het strafschopgebied onderuit gehaald. Walters maakte van de strafschopstip zijn eerste doelpunt voor Liverpool.

Met Manchester United is alleen Leeds United nog ongeslagen in de eerste divisie. Leeds United bewees zijn kracht tegen Manchester City. International David Batty zorgde voor de eerste treffer, nadat hij in 160 wedstrijden niet had gescoord. Zijn vorige treffer, in december 1987, maakte de middenvelder ook tegen Manchester City. Dorigo en Strachan brachten de eindstand op 3-0.

Arsenal, ongekend slecht begonnen dit seizoen, zette die lijn door in de thuiswedstrijd tegen Coventry City. Na nauwelijks een minuut speelde Dixon van 35 meter terug naar doelman Seaman. Hoog en onhoudbaar. Bijna anderhalf uur probeerde Arsenal die tegenslag weg te werken. Het lukte niet, vijf minuten voor tijd verdubbelde invaller Ndlovu uit Zimbabwe de voorsprong voor Coventry en de treffer, die Adams daarna nog voor Arsenal maakte, telde nauwelijks.

Wimbledon dat het tot nu toe duidelijk beter doet dan Arsenal, trekt ook op het veld van Crystal Palace weinig toeschouwers. Slechts 3231 kijkers zagen Wimbledon door doelpunten van Clarke en Ryan (2) met 3-0 van Luton Town winnen. Nooit eerder kwamen er minder kijkers naar een wedstrijd uit de eerste divisie, het vorige "record" stond ook op naam van Wimbledon, 3496 en dat was in de thuiswedstrijd van vorig jaar tegen Luton Town.

De uitslagen en de stand in Engeland na de zevende speelronde:

Arsenal - Coventry City 1-2, Aston Villa - Tottenham Hotspur 0-0, Everton - Crystal Palace 3-3, Leeds United - Manchester City 3-0, Manchester United - Norwich City 3-0, Notts County - Liverpool 1-2, Oldham - Sheffield United 2-1, Queens Park Rangers - Southampton 2-2, Sheffield Wednesday - Nottingham Forest 2-1, West Ham United - Chelsea 1-1, Wimbledon - Luton Town 3-0.

Stand:

Manchester U.	7-17
Liverpool	6-13
Manchester C.	7-13
Leeds United	6-12
Chelsea	7-12
Crystal Palace	5-10
Tottenham H.	5-10
Wimbledon	6-10
Sheffield W.	6-10
Coventry City	7-10
Oldham	7-10
Notts County	7-10
Nottingham	7- 9
Aston Villa	7- 8
Arsenal	7- 8
Norwich City	7- 7
West Ham United	7- 7
Everton	7- 6
Southampton	7- 5
Luton Town	7- 5
QP Rangers	7- 4
Sheffield U.	7- 2

Gerald Vanenburg zegt Oranje af

ZEIST - Gerald Vanenburg heeft zich afgemeld voor de oefeninterland van het Nederlands elftal woensdag tegen Polen.

De middenvelder van PSV ondervindt te veel hinder van een knieblessure. Bondscoach Rinus Michels heeft Frank de Boer (Ajax) als vervanger opgeroepen.

De Brabantse clubleiding heeft bij Vanenburg aangedrongen op een korte rustperiode. De internationals van PSV dienen inclusief het duel tegen Polen drie wedstrijden binnen een week af te werken.

Volgende week zaterdag ontvangt de titelverdediger Roda JC en vier dagen later wacht in Turkije Besiktas voor de eerste ronde van het toernooi om de Europa Cup voor landskampioenen.

*****

WIELRENNEN / BRUSSEL - Erik Breukink is zondag in Brussel winnaar geworden van de Grote Prijs Eddy Merckx, een individuele tijdrit over 61 kilometer. Hij werd de opvolger van Frans Maassen. De Limburger eindigde zondag als tweede met 51 seconden achterstand op Breukink. De Belg Edwig van Hooydonck werd derde. Breukink zegevierde met een gemiddelde snelheid van 47,292 kilometer per uur.

TPR-methode Elena De Ru:

Weer niets nieuws onder Antilliaanse onderwijszon

VIA EEN ADVERTENTIE kondigt de Fundashon Material pa Skol de komst aan van Elena de Ru, die ons op Curaçao zal vertellen over een nieuwe methode om een vreemde taal aan te leren: Total Physical Response. Er komen lezingen voor leerkrachten van het basisonderwijs en van het voortgezet onderwijs.

Dulce Fornerino van de Fundashon belt me met de vraag of het geen goed idee zou zijn Elena de Ru te interviewen voor de NAPA. Het lijkt interessant, ik weet niets van een methode Total Physical Response, wie weet hoeveel nieuws er te leren valt. Ik maak een afspraak voor anderhalve week later, dan kan ik eerst de lezingen volgen.

■...*ELENA DE RU*...

KNELPUNTEN

Voor de lezingen beginnen is er een voorbespreking met een tiental docenten uit het voortgezet onderwijs. Daarvoor word ik ook uitgenodigd. We zijn nieuwsgierig. Wat heeft Elena de Ru te vertellen? Maar dat viel tegen. Elena de Ru wilde van ons weten wat de knelpunten waren in het voortgezet onderwijs op Curaçao. Niet alleen voor het Nederlands maar ook bij de andere talen. Natuurlijk probeer je, ook al is dat niet de bedoeling, ook wat terug te vragen. Wat ze vertelt, wordt al toegepast op verschillende scholen, zij het niet zo strict en meer in combinatie met andere methoden. Die combinaties zijn daarbij veelal door de docenten zelf gemaakt, omdat uit de praktijk daartoe de noodzaak bleek.

Op mijn vraag naar haar komst hier terwijl Rene Appel een opdracht heeft om een nieuw programma voor de basisschool te ontwerpen en de eventuele inpassing, werd de deskundigheid van Rene Appel met enkele woorden van tafel geveegd.

Aan die voorbespreking hielden verschillende docenten (ik heb ze niet allemaal gesproken) een naar gevoel over. Over de taalproblemen in het voortgezet onderwijs had Elena de Ru beter en gemakkelijker op een andere wijze voorgelicht kunnen worden. Buiten dat waren we naar ons idee voor iets anders uitgenodigd.

HALVE LEERLING

Woensdag, een week later houdt Elena de Ru haar lezing voor leraren in het Voortgezet Onderwijs. De dag daarvoor viel haar lezing voor het basisonderwijs en dezelfde woensdag, maar 's avonds, zal ze een lezing houden voor een algemeen publiek op de UNA. Bij de laatste lezingen ben ik niet geweest en daarover kan ik niets zeggen.

De lezing voor docenten voor het voortgezet onderwijs werd gehouden in het ITC van 15.00 tot 19.00 uur. Dat is een lezing van vier uren waarin tien minuten pauze waren gepland. In die tien minuten kon je iets te drinken halen en de boeken e.d. bekijken die op een tafel naast de zaal lagen uitgestald. Er was geen literatuur die je kon meenemen, ook geen brochure. Wel was er voor iedereen een catalogus van een commerciële uitgeverij van schoolboeken. Niet gespecialiseerd in TPR. Over die catalogus werd ons, alsof het iets heel bijzonders betrof, meegedeeld dat we als we geïnteresseerd waren in een bepaald boek hiervan een presentexemplaar mochten aanvragen. (een methode die al jaar en dag geldt voor alle uitgeverijen naar docenten toe).

De materiaalexpositie bestond uit slechts enkele boeken en veel aanschouwelijk materiaal zoals plakplaatjes bij prenten om woorden aan te leren. Een van de docenten nam toch een van de boeken mee naar binnen om tijdens de lezing door te kijken. Daarbij stuitte ze op een beschrijving van verschillende periodes tijdens het aanleerproces en ze onderbrak Elena de Ru om haar te vragen hoe lang zulke periodes duurden.

Dat kon ze in de beschrijvingen nergens vinden. Elena de Ru legde uit dat de schrijvers van dit Frans/Engelse boek, maar een soort halve leerlingen waren van de professor waar zij een adept van is, dus niet echt deskundig. De naam van die professor, Assher, van de San Jose State University, gebruikt ze in haar verhalen trouwens erg veel. De sheets bij de overheadprojector die ze gebruikte waren in het Engels, hoewel haar lezing in het Nederlands werd gegeven. Maar 'Professor Assher vindt het niet goed dat ik ze vertaal, want dan kan hij niet controleren of het wel klopt.'

INLEIDING

Dan de lezing zelf. Elena de Ru begon met een inleiding van ongeveer anderhalf uur. Samengevat was de inhoud ervan dat alle kinderen leren praten van hun moeder doordat de moeder ze de woorden voorzegt in een vriendelijke gebiedende wijs. Er wordt door een kind heel lang alleen geluisterd en pas na een hele poos begint het zelf taal te produceren. Daarbij is de moeder heel tolerant en zeker niet streng. Op dezelfde manier moet ook een nieuwe, tweede of derde taal taal aangeleerd worden. Daarna volgde een voorbeeld. Door samen met een persoon te lopen en een woord te zeggen, dan te stoppen, een ander woord, weer te lopen, het eerste woord, te stoppen, het tweede woord..., enz, kun je iemand woorden aanleren waarvan de betekenis blijkt uit het doen. Dus door je lichaam te laten meewerken wordt de betekenis duidelijk, niet door vertalen, maar door doen. Dit is geen nieuw gegeven. Het principe wordt in de beginfase van verschillende methoden voor het voortgezet onderwijs reeds toegepast. Een ander voorbeeld dat Elena de Ru daarna gaf, was een tekst waarbij telkens een nieuw woord ingevoegd werd, waarbij ook de betekenis blijkt uit de context, zonder dat je dat woord expliciet hebt aangeleerd, noch vertaald. Het principe hiervan herinner ik me al van heel lang geleden, van de natuurmethode. Tenslotte volgde haar derde 'oefening'. Dat was het voorgaande, gekoppeld aan het plakken van plaatjes op een bord. Dan ben je ook bezig met je spieren terwijl je een nieuw woord leert.

BIJNA KLAAR

Maar de tijd gaat snel. Een van de toehoorders vraagt aan Elena de Ru of ze er rekening mee wil houden dat de tijd dringt en men wil graag wat vragen stellen. 'Het is bijna klaar, nog eventjes.' En Elena de Ru gaat door met haar oefeningen die iedereen al een half uur geleden doorhad. Opnieuw werd ze onderbroken met de vraag te stoppen omdat men vragen wilde stellen. Opnieuw is het 'bijna klaar'. Uiteindelijk is het zeven uur. Waarom bleef iedereen zo beleefd? Ze stopt en heeft over anderhalf uur nog een lezing op de UNA. Ze heeft haast. Iedereen kan gaan, maar wie nog vragen heeft, mag achterblijven om ze te stellen terwijl Elena de Ru haar tas inpakt en zelfs met de rug naar de vragenstellers toe staat. Ik ga weg. Zaterdag is het interview en kan ik vragen stellen. Aan collega's die bij de voorbespreking of een lezing geweest zijn, vraag ik of ze nog concrete vragen hebben, dan zal ik die ook stellen en kunnen ze het antwoord via de krant vernemen.

Zaterdagochtend, één uur voor afgesproken tijd word ik door Dulce Fornerino gebeld om de afspraak af te zeggen. Elena de Ru moet nog een extra lezing houden voor het Kolegio Erasmo, net op deze tijd.

Ik blijf dus met de vragen zitten. Niet met de vragen over de methode TPR. Die kan ik allemaal stellen aan dr. Enrique Muller, die al jaren op de hoogte is van deze methode en haar principes ook toepast als hij Papiamentstalige kinderen Nederlands leert. Nee, de vragen waar ik mee blijf zitten, zijn waarom een Elena de Ru uit Nederland wordt gehaald en waarom TPR met veel tamtam als iets heel nieuws wordt aangekondigd.

NEL CASIMIRI

Mendes tijdens 'spreekbeurt':

"Cultureel imperialisme is gepasseerd station"

WILLEMSTAD — "Wij hebben ons weer opengesteld voor de buitenwereld", sprak gedeputeerde van onderwijs Dito Mendes de Gouveia bij de aanvang van het spreekbeurt-concours dat afgelopen donderdagavond plaatsvond in het Centro Pro Arte. Het ANV en de OKSNA organiseerden de wedstrijd voor alle leerlingen van het voortgezet onderwijs.

Het programma van vanavond is de afspiegeling van een nieuwe realiteit en vormt het bewijs dat onze houding ten opzichte van de wereld om ons heen een drastisch verandering heeft ondergaa zo zei de gedeputeerde. De positieve verandering is w voorafgegaan door een pij lijk emancipatieproc waarin de Curaçaose bevol king zich terugtrok in zich zelf om haar eigenwaarde t herontdekken en haar gevoe lens en gedachten over zich zelf te dekoloniseren en t reorganiseren.

"In bepaalde opzichten wa dit een periode van louterin waarin de eigen taal en d eigen cultuur werden ve rijkt. Maar tegelijkertijd wa het een periode waarin vre emde cultuurinvloeden wer den verworpen, vooral de taa van de voormalige koloni sator." Curaçao dreigde t verzanden in isolationism en provincialisme, aldu Mendes de Gouveia. Maar juist op tijd werden d bakens verzet. "We staan n sterker dan ooit tevore omdat we de wereld nie langer hoeven af te wijze om onszelf te bewijzen."

De beheersing en verri king is weliswaar het funda ment van de eigen ontwikke ling maar ook is duidelij geworden dat deze ontwikke ling niet mogelijk is zonde de beheersing van he Engels, Spaans en het Neder lands. "Eens zou onze gemeen schap het streven van d ANV, de beheersing van d Nederlandse taal te stimu leren, hebben afgedaan al cultureel imperialisme. Nu zeggen wij: laat duizen bloemen bloeien." De vel initiatieven van de laatst tijd tot het opzetten van taal cursussen getuigen van ee 'gretigheid om de opgelope achterstand in te halen aldus de gedeputeerde die e voorstander van is dat oo andere typen van voortgeze onderwijs de kans zulle krijgen om hun beheersin van het Nederlands te ets leren.

29 september in ITC:

Brian Barnes: One Man Theatre

WILLEMSTAD — Het Talentinstituut PAPIA presenteert in samenwerking met de OKSNA op 29 september in het ITC-gebouw een optreden van de internationaal bekende Brian Barnes One-Man Theatre. In het kader van de relaties die dit instituut onderhoudt met de British Council te Caracas is het mogelijk geworden deze solo artiest tijdens zijn toernee door onze regio ook op Curaçao te laten optreden. Weinig acteurs in dit genre kunnen erop bogen in zulke uiteenlopende plaatsen successen te hebben geboekt: in Londen, Parijs, Rome, Wenen, Budapest, maar ook op Borneo en Tonga. Hij is de eerste beroepsacteur die in de Hooglanden van Nieuw-Guinea heeft opgetreden en de laatste die in Iran op de planken stond voor de val van de shah.

Gezien de algemene inspanningen, zeker van de laatste tijd, om onder ander het Engels onder onze bevolking in al haar geledingen tot praktisch leven te brengen, is dit aanbod een goede gelegenheid om die taal dichter bij onze mensen te brengen. Door dit soort 'life' evenementen zal men meer open worden voor deze wereldtaal waarvan de beheersing voor ons in feite imperatief is. Een optreden als dat van Barnes met zijn veertigjarige ervaring op dit gebied, sluit ook goed aan bij de sinds enige tijd op Curaçao herleefde kunst van 'konta kuenta'.

Onder de werken die hij in zijn eentje brengt, zijn 'Three Men in a Boat' van Jerome K. Jerome, 'A Christmas Carol' van Charles Dickens, 'Murder in the Cathedral' van T.S. Eliot. Op Curaçao brengt hij 'The Pickwickians at Manor Farm' van Charles Dickens.

Kaarten à twintig gulden zijn verkrijgbaar bij de Fancy Kids Boutique op Saliña en andere nog nader bekend te maken plaatsen.

OPENBARE VERKOOP

Op woensdag 9 oktober 1991, des voormiddags om 10.00 uur, zal ten kantore van ondergetekende, krachtens artikel 1203 lid 2 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen, de openbare verkoop worden gehouden van:

het tot veertien september tweeduizend drie en dertig lopend recht van erfpacht op een perceel grond gelegen in het Tweede District van Curacao, bekend als Blok J kavel nummer 14 van het verkavelingsplan OOST JONGBLOED, groot éénduizend zeshonderd en veertig vierkante meter (1.640 m2), nader omschreven in meetbrief nummer 4 van negen januari negentienhonderd drie en zeventig, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als NOORD ZAPATEERSTRAAT C NR. 79;

het tot twaalf april tweeduizend zeven en twintig lopend recht van erfpacht op een perceel grond, bekend als Blok C, kavel nummer 42 van het verkavelingsplan ROZENDAAL, gelegen in het Tweede District van Curacao, nader omschreven in meetbrief nummer 55 van tien februari negentienhonderd zeven en zestig, ter grootte van zeshonderd vijf en twintig vierkante meter (625 m2), met het daarop gebouwde Mirla Plateweg 22,
en al hetgeen verder daartoe door aard, bestemming of natrekking behoort.

De veilingsvoorwaarden zullen gedurende één week voor de veiling voor belanghebbenden ter inzage liggen ten kantore van ondergetekende en houden o.m. in dat executant van iedere bieder de overlegging van een garantie kan eisen als waarborg voor de betaling van de koopsom en kosten.

Mr. H.A. Sperwer
notaris
Neptunusweg nr. 18
Telefoon 374377.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel, tel.: 8896.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

GALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya Grandi 70): openingstijden: maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

LVV: **openingstijden Slachthuis** i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden.

* * * * * * * *

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk, Kralendijk:
maandag t/m zaterdag om 18.45 uur; zondag om 08.00 en 19.00 uur.
Coromotokerk, Antriol:
maandag t/m zaterdag om 19.30 uur; zondag om 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk, Rincon:
maandag t/m zondag om 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan de heer E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9.

* * * * * * * *

Paboso eist opheldering over ontvangerskantoor

KRALENDIJK — Gebruikmakend van de mogelijkheid die geboden wordt in artikel 26 van de Eilandsregeling vraagt het lid van de Pabosofractie Norwin Willem antwoorden op een aantal naar zijn mening urgente vragen rond de situatie op het Ontvangerskantoor.

Willem wil allereerst geïnformeerd worden over het aantal personen dat in het kader van de technische bijstand te werk is gesteld op het kantoor van de Ontvanger. Daarnaast wil het fractielid weten welke legale en formele verplichtingen werknemers op het Ontvangerskantoor hebben wanneer er gewerkt wordt met de kohiers van de belastingbetalers en welke verplichtingen er zijn wanneer zogenaamde aanmaningen verstuurd worden.

Nochi Willem vraagt of het Bestuurscollege de raad voorts kan informeren of naast degenen die in het kader van de technische bijstand zijn aangetrokken op het Ontvangerskantoor ook andere familieleden te werk zijn gesteld. Daarmee refereert Willem aan geruchten dat ook de beide echtgenoten van de Nederlandse aangetrokken deskundigen werkzaam zijn op het kantoor van de Ontvanger.

Ter zake vraagt Willem of het BC hem wil inlichten over het feit dat maandag 2 september 1991, de beide echtgenoten of in ieder geval personen die bepaalde familiebanden hebben met de twee uitgezonden krachten, eveneens werkzaam waren op het kantoor. Als dat niet het geval blijkt te zijn, dan wenst Willem van het BC te vernemen wie de beide dames dan aangesteld heeft om inzage te krijgen in de kohiers en aanmaningen uit te schrijven.

Willem wil weten of het BC van plan is een onderzoek te doen instellen naar deze situatie en daarvan onmiddellijk de raad op de hoogte te stellen.

Bloedige strijd in Afghaans verzet

KABUL - Bij hevige gevechten tussen rivaliserende groeperingen van het Afghaanse verzet zijn de afgelopen dagen in het oosten van Afghanistan 38 doden gevallen. Dit heeft een officiele woordvoerder maandag in Kabul verklaard.

Eerste topoverleg op Bonaire

KRALENDIJK — In het afgelopen weekeinde waren vertegenwoordigers van alle eilanden van de Nederlandse Antillen op Bonaire. Zij kwamen vergaderen over het eventuele gezamenlijke standpunt dat de Antillen naar voren zouden brengen bij het Topoverleg in de derde week van oktober. Dat vindt eveneens plaats op Bonaire, maar dan zal ook Nederland als koninkrijkspartner aanwezig zijn. Het initiatief tot deze eerste vergadering is genomen door de gedeputeerde van staatkundige structuur van Bonaire, Ramoncito Booi.

In de slotverklaring, die werd uitgegeven, is nog weinig tastbaars te zien over het gezamenlijke standpunt van de eilanden. Er is rondgetast over de mogelijkheden en meer concrete afspraken zullen uitgekristalliseerd moeten worden op Sint Maarten waar op 13 oktober — eveneens onder voorzitterschap van Ramoncito Booi —een consensus bereikt zal moeten worden. Deze consensus zal dan het uitgangspunt zijn voor het Topoverleg.

Op de foto's achtereenvolgens gedeputeerde Ramoncito Booi met links van hem Pieters Kwiers en Cijntje van Succes Consultancy nv en rechts eilandssecretaris mr. Frits Goedgedrag.

Op de tweede foto: links de Curaçaose delegatie. Zichtbaar zijn Don Martina (MAN), Chin Behilia (Nos Patria), woordvoerder van de delegatie Dito Mendes de Gouveia (PNP) en Geroge Hueck (FOL/SI).

Op de laatste foto: op de voorgrond de minister van ontwikkelingssamenwerking Ch.L.R. 'Ruman' Ellis, naast hem PDB-leider Avelino 'Abechi' Cecilia en Norwin 'Nochi' Willem (Paboso). Naast de Paboso-leider zijn nog zichtbaar de woordvoerster van Saba en Sint Eustatius Leonora Sneek-Gibbs en de DP-leider van Sint Maarten René Richardson.

Amerikaans worstelen op planken van BSF-stadion

KRALENDIJK — Zoals al eerder was aangekondigd, zullen voor de eerste maal ook op Bonaire de giganten van het Amerikaanse worstelen te zien zijn. Gepropageerd door de Amerikaanse tv-kanalen die met vijftien zenders op Bonaire zijn te zien, is er voor 'wrestling' of 'lucha libre', om de in de Antillen gebruikelijke benaming te bezigen, enorme belangstelling.

De Foundation Stuntman had nog een belofte in te lossen op Bonaire. Niet alleen ter compensatie van de aflasting van het eerste evenement dat een internationale motorshow zou zijn, maar ook omdat toen al gezegd werd dat het 'lucha libre' in september op Bonaire georganiseerd zou worden.

Op 29 september is het zover. De avond daarvoor is er een optreden op Curaçao en de zondag is gereserveerd voor Bonaire. Foundation Stuntman heeft een klein onderzoekje verricht op Bonaire en daarbij bleek zonneklaar dat dit worstelen zich op een enorme belangstelling kan verheugen. Mede om die reden werd ook de beslissing genomen om op Bonaire op de banen van de Bonaireaanse Sport Federatie (BSF) het 'Royal Rumble Wrestling Mania' te organiseren.

BSF zal volkomen veranderd worden en zal dezelfde indruk geven als de worstelarena's die bekend zijn van de televisie. De wedstrijden worden geleid door bekende Amerikaanse scheidsrechters onder wie Dick Whoerle.

Het zijn ook bekende worstelaars die naar Bonaire komen, onder andere The Mad Russian, Killer Bee, Junk Yard Dog, Mr. Wonderfull Paul Orndorff, Greg de Hammer Valentine. Namen waarvan de echte kenner het water in de mond krijgt. Uiteraard is er ook een partijtje tussen de dames Misty Blue en Kat Lerous. De faam van beiden is al genoeg om de banen van de BSF te vullen.

Denksporters weer actief

KRALENDIJK — Afgelopen zaterdag was het voor de schaakliefhebbers weer mogelijk de paardesprong te beoefenen. Na een rustperiode tijdens de schoolvakantie zijn de deuren van de SGB weer geopend en kunnen de nieuwe schakers weer les krijgen. De kosten bedragen slechts vijf gulden per maand. Vanaf zeven jaar mogen de kinderen meedoen op zaterdag van twee tot vier uur. Belangstellenden kunnen nadere informatie krijgen bij de coördinatoren van de schaakclub, Serapio Pop.

Voor volwassenen is er ook een schaakopleiding. Die wordt verzorgd door de club zelf op woensdagavond van half acht tot elf uur. De club houdt de schaakavonden in het clubhuis van de Sabana Stars te Sabana.

De damcompetitie zal spoedig van start gaan. Voordat dit gebeurt, zal er eerst een tweekamp worden georganiseerd tussen de Bonaireaanse kampioen van de jaren '88 en '89, Serapio Pop, en zijn opvolger Pancho Cecilia die in 1990 kampioen werd.

Veel doden bij strijd in grensgebied Myanmar en Thailand

BANGKOK - Minstens veertig mensen zijn om het leven gekomen bij hernieuwde gevechten tussen opstandelingen van de Karenstam en Myanmaar regeringstroepen in de grensstreek tussen Myanmar (Burma) en Thailand. Dit hebben zegslieden bij de Thaise grenspolitie dinsdag gezegd.

Ongeveer tweehonderd regeringsmilitairen staken de grens met Thailand over tijdens de achtervolging van de guerrillastrijders. Aan beide zijden zouden de afgelopen drie dagen minstens twintig slachtoffers zijn gevallen. De hevigste gevechten woedden ongeveer acht kilometer ten noorden van het hoofdkwartier van de Karens in Manerplaw. De Karens strijden al sinds de onafhankelijkheid van Myanmar in 1948 voor autonomie. Achtereenvolgende offensieven van het regeringsleger hebben hen teruggedrongen tot een gebied aan de grens met Thailand.

Tennistoernooi Littman in Sunset Beach

KRALENDIJK — De tennissport op Bonaire heeft de laatste jaren een opvallende opgang gemaakt. Niet alleen in kwantiteit, maar zeker ook in kwaliteit. Een van de bekendste jaarlijkse toernooien is die van Littman waar in drie categorieën het dames- en herenenkelspel wordt gespeeld.

Het toernooi begint donderdag 12 september en de finale op de banen van Sunset Beach Hotel is zondag 15 september. Het toernooi staat onder leiding van tennisleraar Rudi Domacassé en René van Buiten van het Sunset Beach Hotel.

Littmans tennistoernooi wordt gezien als een uitstekende voorbereiding op het Arubaanse toernooi dat in november zal worden gehouden.

Wegens publiceren guerrilla-verklaringen

Zeven Griekse hoofdredacteuren bestraft

ATHENE - De hoofdredacteuren van zeven grote Griekse dagbladen zijn maandag veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijf maanden omdat zij in weerwil van een Antiterreurwet verklaringen van guerrillagroepen hadden gepubliceerd.

Een rechtbank in Athene was van oordeel dat de omstreden Anti-terreurwet grondwettig was en veroordeelde de hoofdredacteuren. De zeven zijn het niet met het vonnis eens, maar verklaarden dat zij niet van plan zijn te proberen hun celstraf af te kopen of in hoger beroep te gaan. Het parlement nam verleden jaar december met een kleine meerderheid de Anti-terreurwet aan, die de publikatie verbiedt van verklaringen van guerrillagroepen. De censuurbepaling is sindsdien onderwerp van een fel debat.

"Deze wet is ongrondwettig. De geschiedenis toont aan dat dergelijke door de regering opgelegde verbodsbepalingen de strijd altijd verliezen", zo zei Seraphim Findanides, hoofdredacteur van het Atheense dagblad "Eleftherotypia" vrijdag voor de rechtbank. Findanides werd in juni gearresteerd nadat zijn krant een verklaring had gepubliceerd waarin de guerrillagroep "17 November" zich verantwoordelijk stelde voor een reeks aanslagen op buitenlandse bedrijven. Uit solidariteit met Findanides, die in afwachting van het proces was vrijgelaten, negeerden zes andere hoofdredacteuren eveneens de wet. Veel vooraanstaande deskundigen voerden voor de rechter argumenten aan waarom de wet volgens hen indruist tegen de grondwet, maar de rechtbank bleek voor hun argumenten niet gevoelig.

Premier Mitsotakis, wiens schoonzoon in 1989 werd gedood door "17 November" heeft zich persoonlijk sterk gemaakt voor de Anti-terreurwet. Hij vindt dat publikatie van de vaak pagina's lange verklaringen van guerrillagroepen die groepen juist aanmoedigt aanslagen te plegen zodat zij in kranten alle ruimte krijgen hun ideeën te spuien.

Joegoslavische Macedoniërs in referendum:

Massale meerderheid voor onafhankelijkheid

SKOPJE - De Joegoslavische Macedoniërs hebben massaal gestemd voor onafhankelijkheid in het referendum dat zondag werd gehouden. Dit blijkt uit de bijna volledige onofficiële uitslag die maandag bekend werd gemaakt in Skopje, de hoofdstad van Macedonië.

Nikola Konevski, hoofd van de Referendumcommissie, zei dat 74 procent van de 1,3 miljoen kiesgerechtigden voor onafhankelijkheid had gestemd. De opkomst was iets meer dan 75 procent, hetgeen betekent dat bijna iedereen die een stem heeft uitgebracht, zich voor onafhankelijkheid heeft uitgesproken, zei hij tijdens een persconferentie.

INGEZONDEN

Avondhemel in september

DE SCHORPIOEN, intussen opgeklommen tot hoog aan de zuidelijke hemel, is misschien wel het mooiste sterrenbeeld van deze maand. De Schorpioen is al vanaf half acht goed zichtbaar.

Goed zichtbaar is deze maand ook de Melkweg. De Melkweg loopt van zuid naar noord als een heel lichte wolk die zich niet verplaatst. Altair van de Arend en Deneb van de Zwaan, die men intussen al kent, liggen in de Melkweg. Altair, Wega en Deneb die de zomerdriehoek vormen, zijn elke avond gemakkelijk te vinden.

De Grote Beer gaat ons verlaten. De driestaartsterren zijn nog zichtbaar en zoals men weet in het verlengde daarvan de heldere Arcturius en verder in het verlengde Spica, de hoofdsterren van Bootes en Maagd. Heel laat op de avond komt Cassiopeia op. Cassiopeia bestaat uit vijf sterren in de vorm van een enigszins afgeplatte W. (figuur 2) en is tegen middernacht in het noordoosten te vinden, maar zal de komende maanden omhoog klimmen en zal dan vroeger en gemakkerlijker te vinden zijn.

Van de planeten is alleen Saturnus de hele avond zichtbaar. Voor het vinden van Saturnus kan men het beste uitgaan van het nu bekende beeld van de Schorpioen. Links daarvan is het sterrenbeeld Sagittarius (Schutter) (figuur 1) en weer verder naar het oosten ziet men een heldere 'ster' en dat is de planeet Saturnus. De maan is 19 september dichtbij Saturnus. Voor de planeten Venus, Jupiter en Mercurius moet men 's morgens vroeg het bed uit. Zij zijn aan de vroege ochtendhemel, even voor de zon opkomt, alle drie te vinden rond 10 september.

Als men over een verrekijker beschikt raad ik aan het gebied rond de Schorpioen af te speuren. Er zijn daar vele interessante dubbelsterren en sterrenhopen te vinden.

DR. LEE
Bonaire

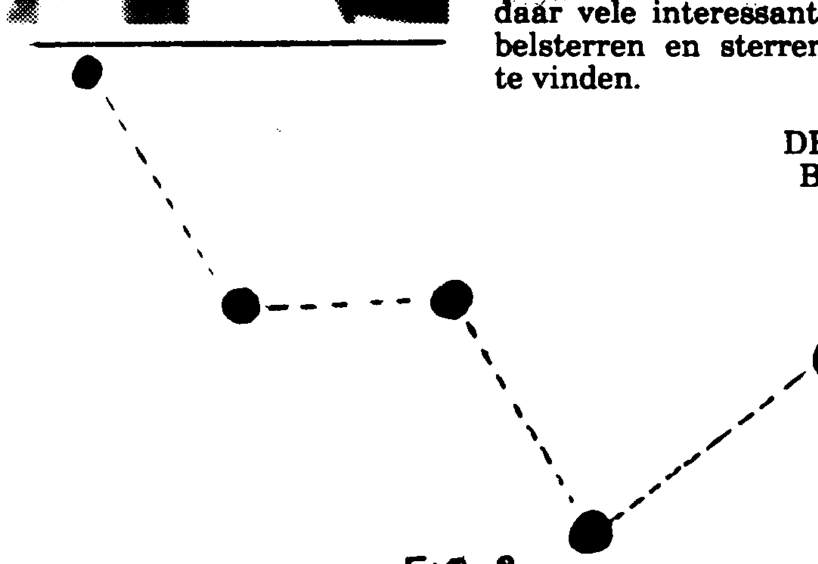
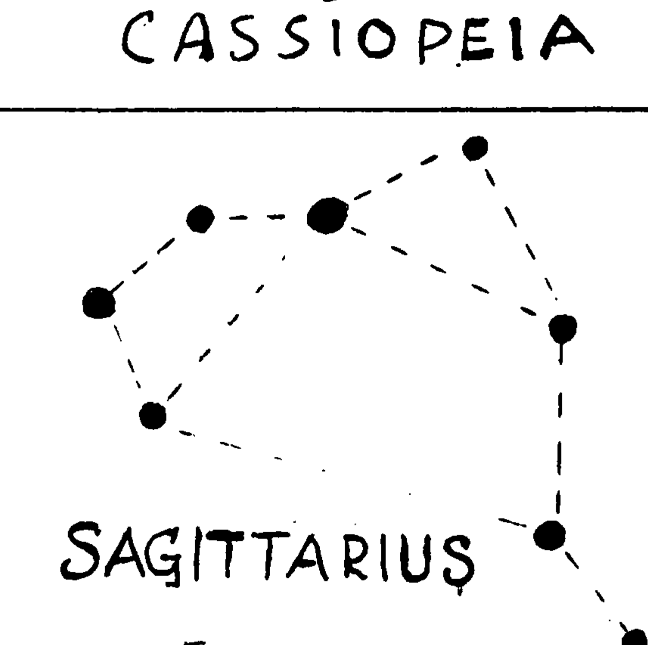

FIG. 2
CASSIOPEIA

SAGITTARIUS
Fig I

Rechter: Clementie wegens grijze haren

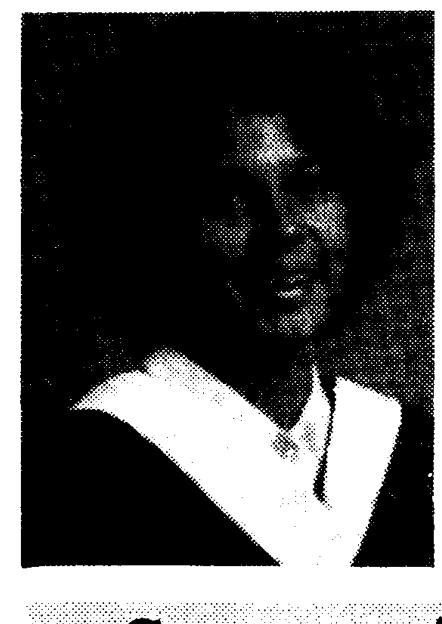
Vijf jaar voor drugshandelende DEA-agent

LOS ANGELES - Een voormalige Amerikaanse agent van de Drugs enforcement administration (DEA) is maandag tot vijf jaar gevangenisstraf veroordeeld wegens het stelen en verhandelen van verdovende middelen. Het gaat om het ergste schandaal in de geschiedenis van het drugsagentschap.

De straf viel relatief licht uit omdat Wayne Countryman tot een akkoord was gekomen met de autoriteiten in ruil voor samenwerking en een bekentenis. De rechter toonde verder nog enige clementie met de verdachte wegens zijn zichtbaar lijden. "Mijn hart is zwaar als ik denk aan Uw toestand", zo zei rechter Terry Hatter. "Ik heb aanschouwd hoe uw haar van kleur veranderde. Ik heb het gezien en ik weet waarom het is veranderd". Tijdens de twee jaar durende rechtszaak veranderde de kleur van Countrymans haar van donkerbruin in wit.

De nu veroordeelde Countryman en zijn twee DEA-collega's, Darnell Garcia en John Jackson, stalen geld, cocaïne en heroïne van drugshandelaren en van het agentschap en verkochten die door. Garcia, die weigerde te bekennen, werd in juli veroordeeld tot tachtig jaar gevangenis. Over Jackson wordt eind deze maand vonnis gesproken.

MENSEN

Sharline Arendsz studeerde aan de Brock University in Canada af als bachelor's in Business Administration/ Economics. Sharline is dochter van het echtpaar Norman Arendsz en oud-leerlinge van het Colegio Arubano.

De onlangs vrijgelaten Chinese zakenman Luo Hai-Xing wordt door de pers overvallen bij zijn aankomst op de Kai Tak luchthaven. Hai-Xing keerde terug naar Hong Kong na de helft van zijn vijfjarige straf te hebben uitgezeten. Hij zou in 1989 twee vooraanstaande tegenstanders van het Chinese reg me geholpen hebben te ontvluchten.

Jo Budie overleden

De orkestleider **Jo Budie** is zondag in zijn woonplaats Hilversum overleden. Dat heeft de KRO, waarvoor Budie vele jaren werkte, dinsdag meegedeeld. Hij werd 73 jaar.

Budie maakte vooral naam als leider van het KRO-huisorkest en het orkest bij het KRO-programma "De boertjes van Uuten".

Budie speelde als kind al regelmatig accordeon op bruiloften en partijen. Later doorliep hij het conservatorium in Leiden, waar hij slaagde voor het eindexamen piano. Verder wist Budie de trombone, de klarinet en de xylofoon te hanteren.

Na in verschillende orkesten te hebben gespeeld, werd hij in 1942 voor het eerst orkestleider, bij het amusementsorkest van de NRU. In 1948 kwam hij in dienst van de KRO, waar hij zijn hele actieve leven bleef. "Zijn naam hoorde bij KRO-radio", aldus een woordvoerder van deze omroep dinsdag.

Cubaanse rokers aan banden

Cuba, bekend om zijn keur aan tabak en wereldberoemde sigaren, gaat de **verkoop van sigaren** en sigaretten aan de eigen bevolking **aan banden leggen**. De bekendmaking hiervan maandag was een zware klap voor de Cubanen, die tot de hoogste tabakverbruikers in de wereld behoren.

Het leven van de Cubanen was toch al niet gemakkelijk. In het communistische land heerst een tekort aan bijna alle levensmiddelen en vele andere producten nu de handel met Oost-Europa en de Sovjet-unie, de voornaamste leveranciers van het land, verstoord is geraakt.

Bij hun maandelijkse pakket aan bonnen, ontvingen veel, maar niet alle, rokers al een vaste hoeveelheid sigaren en sigaretten. Maar tot nu toe konden zij daarnaast vrijelijk extra tabakswaren kopen in staatswinkels. Maar nu worden de extra aankopen beperkt.

Volgens de via de radio verspreide verklaring is er een tekort aan rookwaren ontstaan door een grote stijging van de vraag, gekoppeld aan problemen met de verouderde machines en een tekort aan reserve-onderdelen. De radio gaf de werknemers in de tabaksindustrie ook een veeg uit de pan. Ongedisciplineerd gedrag en absenteïsme hebben mede tot de huidige problemen geleid.

Om de pijn eerlijk te verdelen over de rokers, wilde de regering niet overgaan tot het verhogen van de prijzen. Een eerlijke distributie via rantsoenering leek haar beter.

Volgens het nieuwe systeem mogen volwassenen die al een rantsoen van vier pakjes sigaretten per maand kregen, er nog maar twee pakjes per maand bij kopen. Mensen die geen rantsoen ontvingen, mogen maximaal zes pakjes sigaretten per maand kopen.

Amnesty erkent homoseksuelen

De Nederlandse vereniging tot integratie van homoseksualiteit COC is verheugd over het feit dat de mensenrechtenorganisatie **Amnesty International** voortaan ook mensen die gevangen zitten om hun homoseksualiteit erkent als gewetensgevangenen. Het COC zegt dat in een maandag uitgegeven verklaring waarmee wordt gereageerd op een besluit van die strekking door de internationale vergadering van Amnesty International.

Het COC heeft sinds 1985 geijverd voor dit besluit. Ook de Nederlandse afdeling van Amnesty heeft op het besluit aangedrongen. Het COC en de internationale homo-organisatie International Lesbian and Gay Association, willen nu met Amnesty samenwerken tegen de vervolging van homoseksuelen.

CBS

DINSDAG
20.00 Rescue: 911
21.00 Movie: 'Single Women, Married Men' (1989, Michele Lee/Jeanetta Arnette).

NBC

DINSDAG
20.00 Matlock
21.00 In the Heat of the Night
22.00 Law & Order.

Geneesmiddel tegen hypercalciemie

Prof.Dr. Bijvoet van het academisch ziekenhuis in Leiden heeft een geneesmiddel ontwikkeld voor de behandeling van kankerpatiënten. Het medicament wordt toegepast bij de behandeling van **hypercalciemie**. Dit is een overmaat aan kalk in het bloed, die zich vaak voordoet bij kankerpatiënten en tot een levensbedreigende situatie kan leiden. Tot nu toe bestond er geen effectieve behandelingsmethode voor deze aandoening.

Het ontstaan van een teveel aan kalk in het bloed bij kankerpatiënten is het gevolg van een verhoogde afbraak van de botten door stimulering van botafbrekende cellen. Dit kan tot extreem zware pijn en botbreuken leiden. Hypercalciemie komt vooral voor als er uitzaaiingen in de botten zitten, zoals vaak wordt geconstateerd bij borst-, prostaat- en longkanker.

Uit uitgebreid onderzoek is gebleken dat de stof, dinatriumpamidronaat, de botafbraak remt en de hoeveelheid kalk in het bloed normaliseert. Bij uitgebreide klinische studies vond de Leidse onderzoeker dat er na behandeling met het middel, dat met de naam Aredia wordt aangeduid, in ernstig aangetaste delen van het bot af en toe nieuwe kalkafzetting plaatsvond. Bovendien nam de botpijn sterk af.

Dr. H. Sleeboom, als internist en kankerdeskundige verbonden aan het Leyenburgziekenhuis in Den Haag, deelde maandag mee dat tijdens een onderzoek bij 132 kankerpatiënten met hypercalciemie gebleken is dat in 90 procent van de gevallen de behandeling met aredia leidde tot normalisering van het kalkgehalte in het bloed. Bijwerkingen had hij niet waargenomen.

De internist beschouwt het nieuwe middel als een doorbraak bij de behandeling van hypercalciemie bij kankerpatiënten. Voor alle duidelijkheid stelt de medicus dat dit geneesmiddel geen effect heeft op de tumor zelf, maar het kan wel in hoge mate de kwaliteit van het leven van kankerpatiënten gunstig beïnvloeden. De behandeling met aredia kan, zo verwachten de deskundigen, tevens een rol spelen bij het voorkomen van nieuwe uitzaaiingen van kanker in de botten en uitbreiding daarvan. Of dit werkelijk zo is zal nog moeten blijken uit verder onderzoek.

Raaminscripties voor overleden kunstenaars

Sir Laurence Olivier is misschien wel de laatste Engelse kunstenaar die in de voor schrijvers, schilders en acteurs bestemde hoek van de Londense Westminster Abbey zijn laatste rustplaats heeft gevonden. Op de kerkvloer is geen plaats meer voor een grafschrift, daarom wil men nu met **raaminscripties** Britse kunstenaars eren.

Over wie als eerste zo'n inscriptie moet krijgen, bestaat onenigheid. De Britse premier John Major en zijn vrouw vinden dat de negentiende-eeuwse schrijver Anthony Trollope die eer toekomt, anderen zijn voor de omstreden dichter en prozaïst Oscar Wilde.

De afgelopen zeshonderd jaar zijn meer dan 100 kunstenaars, onder wie Shakespeare en Dickens, in de Westminster Abbey begraven.

Trollope is vooral bekend van zijn boeken over de Victoriaanse tijd, waarbij Anglicaanse geestelijken vaak de rol van trouweloze intrigant toebedeeld krijgen. De vrouw van Major heeft een biografie over hem geschreven.

Anderen willen graag dat Oscar Wilde (1854-1900) wordt herdacht in de Westminster Abbey. Zijn toneelstuk 'The importance of being earnest' wordt gerekend tot de beste literaire werken van zijn tijd.

Wilde is echter een omstreden figuur, omdat hij in 1895 op beschuldiging van homoseksuele activiteit tot twee jaar gevangenschap werd veroordeeld. De voorstanders van Wilde, zoals zijn kleinzoon Merlin Holland, vinden echter dat zijn grote bijdrage voor de Engelse literatuur belangrijker is dan zijn priveleven.

HBO

DINSDAG
16.00 The Baby-Sitters Club
16.30 A Matter of Conscience
17.30 Movie: 'Mommie Dearest' (19[illegible] Faye Dunaway/Diana Scarwid)
20.00 Movie: 'Cast a Deadly Sp[illegible] (1991, Fred Ward/David Warner)
22.00 Movie: 'Dirty Harry' (1971, C[illegible] Eastwood/Harry Guardino).
23.45 HBO Comedy Hour
24.45 Movie: 'Police Academy [illegible] Citizens on Patrol' (1987, Steve G[illegible]tenberg/Bubba Smith)
02.15 Movie: 'Vietnam, Texas' (19[illegible] Robert Ginty/Tim Thomerson)
03.45 Tales From The Cyrpt
04.15 Movie: 'A Show of Force' (19[illegible] Amy Irving/Andy Garcia).

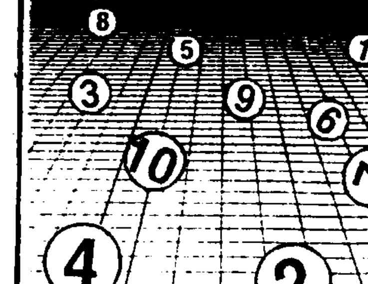
TBS

DINSDAG
16.05 Flintstones
16.35 Brady Bunch
17.05 Good Times
17.35 Happy Days
18.05 Too Close for Comfort
18.35 Beverly Hillbillies
19.05 Andy Griffith
19.35 Major League Baseball S[illegible] Francisco Giants at Atlanta Bra[illegible] (L)
22.20 Movie: 'The Other Side of [illegible] Mountain' (1975).
24.20 Movie: 'The Blackboard Jun[illegible] (1955, Glenn Ford)
02.20 Movie: 'Apache Uprising' (19[illegible] Rory Calhoun)
04.20 Three Stooges
04.35 All in the Family
05.05 Hogan's Heroes
05.35 CNN Headline News.

TELECURAÇAO

DINSDAG
17.00 Ora pa Mucha;
17.30 Obra di Man met Loupe;
18.00 Mira i Skucha;
18.30 Informe Deportivo met Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederlands;
18.57 Tempu pa Dios;
19.00 Kushina di Oro met Saida Hernandez: 'Kroket Tamphula';
19.30 PR-Programma: 'Interview met A. Bata';
20.00 Telenotisia;
20.30 Telenovela: 'Fiera Radical';
21.00 Kontakto met Chacho d[illegible] Castro;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Health Week;
22.35 Samenvatting Telenotisia;
22.40 CNN World Report;
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)
* * * * * *

Wega di Number Kòrsou

1354
7452
3633

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Steegstra, Hennie Harinck, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Issell (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie: Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot. Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Eileen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondent:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Heer Bommel en de Zwelbast door Marten Toonder

3229 — De commissaris wierp een zorgelijke blik op het tweetal, dat luid zingend door de nacht naderde.

"M-maar dat een Zwelbast", stamelde hij. "Bommel met een bergrover! Dat is te zeggen....."

Zenuwachtig trok hij een boekje uit zijn zak, waarin alle lieden genoteerd stonden, die voor de een of andere misdaad gezocht werden - en begon te bladeren. Zodoende stiet hij al gauw op een hele reeks foto's van Zwelbasten, die beschuldigd waren van roof en die dus aangehouden moesten worden.

"Een moeilijke zaak", prevelde hij nerveus. "Al die schurken lijken op elkaar. Hier wordt tact vereist".

Met die woorden stelde hij zich midden op de weg op en stak gebiedend een hand omhoog. "Halt!" riep hij, "in naam der wet! Hoe is je naam?"

"Mijn naam is Bommel", zei heer Ollie tevreden. "En dat is mijn vriend Zwelg".

"Wat wil die figuur met dat petje?" vroeg de rover grommend. "Is dat ook een uitslover, makker?"

"Och", zei heer Bommel, "soms wel. Maar hij kan het niet helpen. Hij is een politieambtenaar".

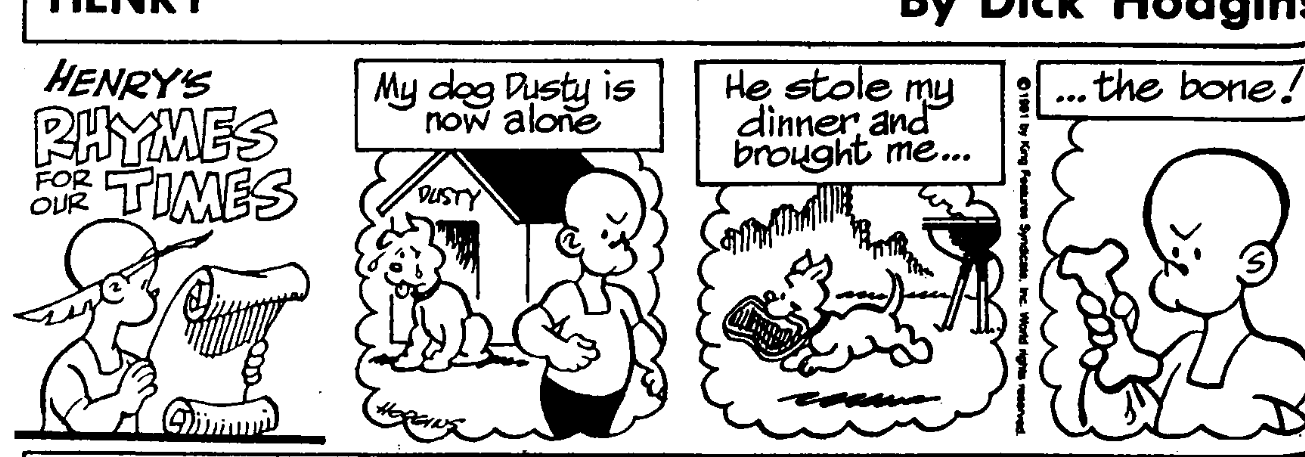
Commissaris Bulle Bas had intussen snel de namen doorgelopen - en nu stiet hij een kort lachje uit. "Zwelg", sprak hij. "Juist. Gezocht voor roof en plundering, in gezelschap van meerdere, niet herkende lieden. Aanhouding en voorgeleiding gevraagd. Mooi! Je bent mijn arrestant. Volg me, Zwelg!"

De aangesprokene gehoorzaamde echter niet. Met een losse beweging veegde hij de ambtenaar opzij en sloot zich bij heer Ollie aan.

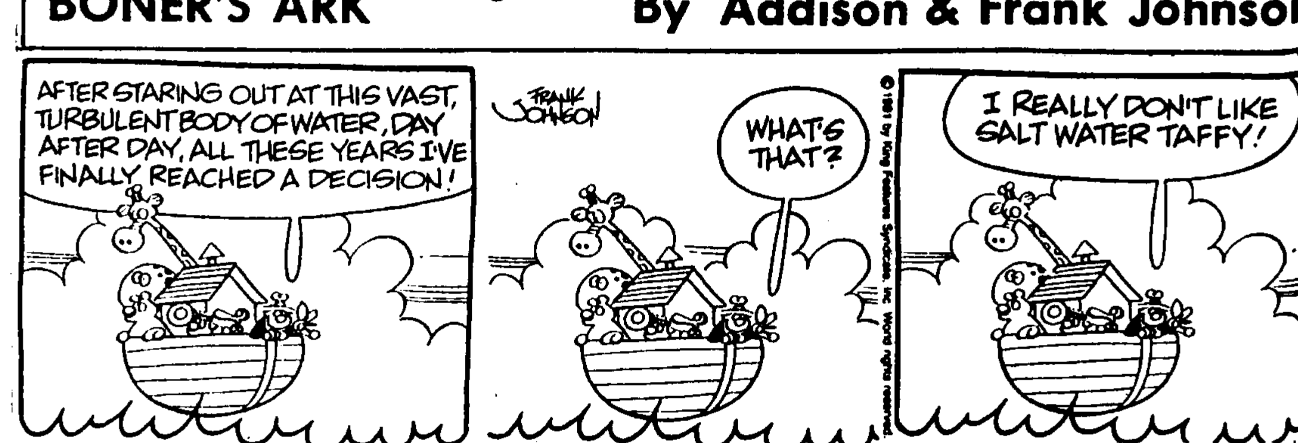
"Eigen schuld", zei die. "Ik sta voor deze heer in, commissaris. Kom, we gaan weer eens verder".

"Heer Ollie!" zei Tom Poes gejaagd. "Pas toch op! U maakt het steeds erger!"

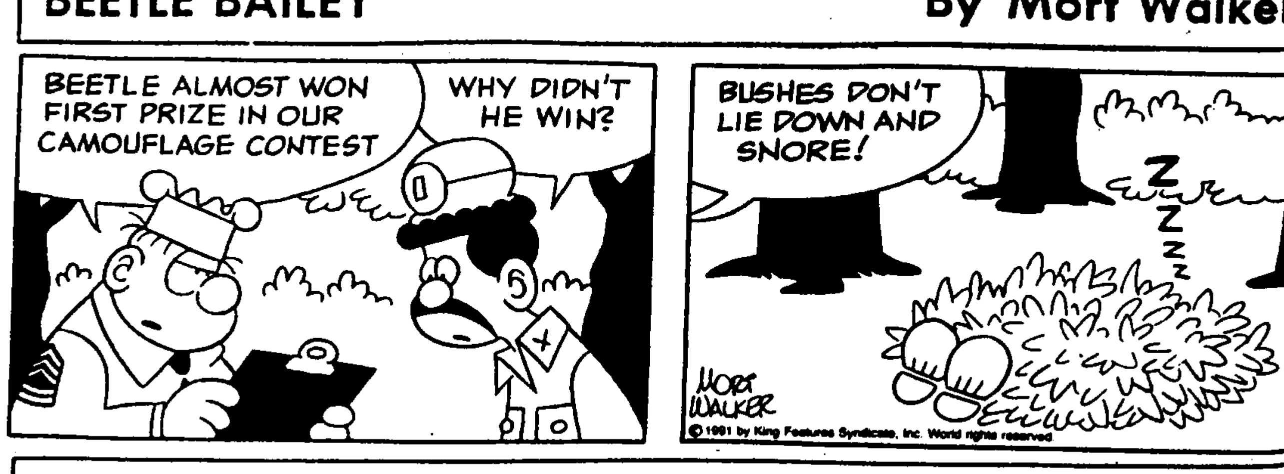
HENRY ® By Dick Hodgins

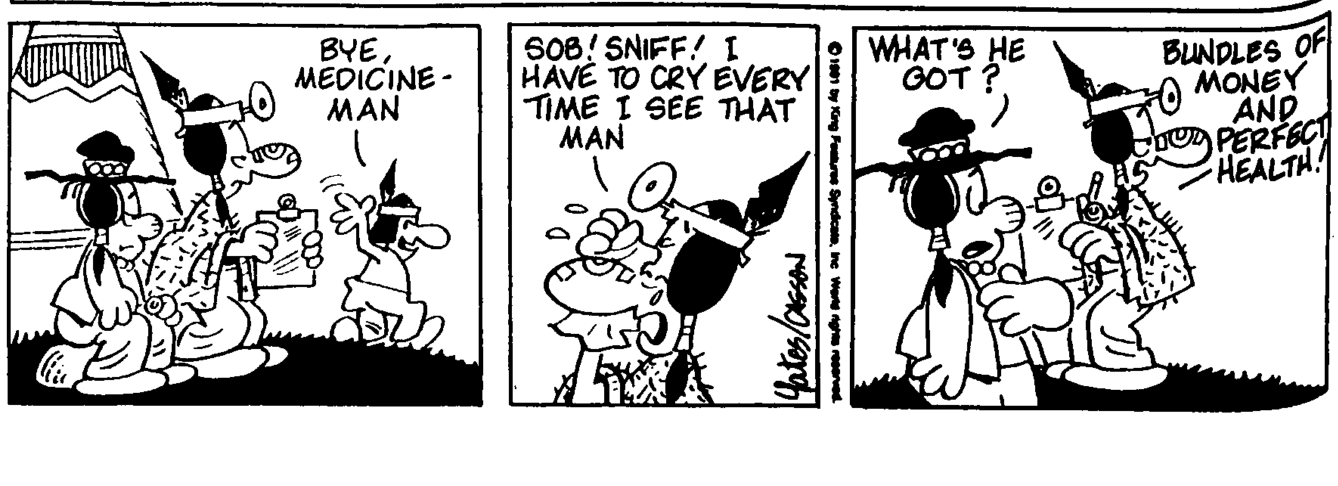
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

Stockmarkets-NEWS

	PREV.	09-09	FRANKFURT	PREV.	09-09	AMSTERDAM	PREV	09-09
	3011.	3007.	DAX INDEX	1646	1633	CBS GEN.INDEX	92.60	92.40
	43.25	42.88	AKZO	875.00	875.00	ABN-AMRO	40.20	40.00
	26.13	26.00	BASF	248.10	247.60	AEGON	114.90	113.70
	53.63	53.75	BMW	525.50	524.00	AHOLD	83.20	84.10
	29.13	28.00	COMMERZBANK	254.50	248.50	AMEV	50.40	50.20
	33.75	33.38	DAIMLER BENZ	749.00	746..00	AKZO	121.00	121.60
	78.63	77.25	DEUTSCHE BANK	655.30	647.00	BOLS	43.80	44.00
	11.63	11.50	HOECHST	240.90	240.00	BUHR.TET.	46.60	46.20
	14.63	14.50	KAUFHOF	498.50	499.00	DAF	22.10	22.00
	65.13	64.38	MAN	366.00	362.50	DSM	106.80	107.00
	61.38	61.25	PREUSSAG	368.50	368.10	ELSEVIER	86.80	86.40
	46.75	46.38	SIEMENS	668.10	664.10	FOKKER	33.80	34.30
	42.63	43.13	VW	384.00	381.00	GIST BROC.	36.50	36.80
	59.00	58.88				HAGEMEYER	127.00	127.20
	30.13	30.50				HEINEKEN	149.00	149.00
	70.88	70.38	LONDON			HOOGOVENS	59.30	59.30
	36.38	36.25				ING	50.30	48.50
	40.50	40.63	FT-100 INDEX	2667	2653.20	KLM	30.40	30.20
	15.25	15.63				KNP	48.60	48.90
	99.38	100.50	ARGYLL	3.12	3.08	NEDLLOYD	59.10	58.60
	104.75	104.38	BARCLAYS BANK	4.73	4.72	PHILIPS	36.90	36.80
	31.50	31.63	BASS	9.85	9.90	ROBECO	101.50	100.70
	127.13	128.50	BRITISH STEEL	1.25	1.22	ROLINCO	100.90	100.40
	86.38	86.00	BRITISH TEL	3.98	3.93	RORENTO	67.90	67.90
	69.50	69.00	BTR	4.23	4.27	RODAMCO	52.90	52.70
	109.63	108.00	CADBURY	3.97	4.01	ROYAL DUTCH	158.10	157.50
	68.00	67.38	CABLE & WIRE	5.80	5.75	UNILEVER	161.30	160.30
	72.88	73.25	GRAND MET	8.45	8.38	VMF STORK	46.80	46.50
	58.50	58.00	MARKS & SPENCER	2.89	2.86	VOC	44.70	44.60
	39.75	39.75	REDLAND	5.84	5.87	VNU	73.30	73.50
	43.13	43.50	TATE & LYLE	3.78	3.82	WESSANEN	85.00	85.00
	30.25	30.25						
	29.00	28.88						
			TOKYO					
	348.70	380.70				TORONTO		
			NIKKEI DOW IND.	22692	22573			
	3.96	4.06				TSE 300	3488,0	3484.80
			BRIDGESTONE	1070	1050			
	21.78	21.34	CANON	1490	1490	ALCAN	20.38	20.25
			DAI ICHI KANGYO	2190	2160	BELL	44.63	44.13
	136.15	135.08	DAIWA SEC.	1270	1280	BANK OF NS	19.75	19.88
			HITACHI	1050	1060	CAN.PAC.	18.88	19.00
	1.74	1.70	HONDA MOT.	1470	1490	IMASCO	30.00	29.88
			JAPAN AIRLINES	1230	1220	LAIDLAW	12.50	12.38
	169.35	172.65	NEC	1300	1290	MOORE	27.88	27.75
			NOMURA SEC.	1680	1650	NORANDA	18.38	18.25
	1.96	1.92	NIPPON STEEL	436	426	PLACER DOME	13.00	13.13
	118.35	120.44	MAZDA	505	515	POWER CORP.	15.25	15.25
	87.72	88.01	SONY	5720	5700	ROYAL BANK	26.88	26.88

Financieel Nieuws

Weinig animo op Damrak

Management Share naar strafhok

AMSTERDAM — De geruchten over een op handen zijnde verlaging van de rente in de Verenigde Staten houden aan. De dollar daalde ook vandaag weer ruim één cent op f.1,9112en Wallstreet duikelde vanmorgen onder de magische grens van 3000 punten op 2993 punten, na gisteren op 3007 te zijn gesloten. Ook de andere Europese beurzen en Japan sloten vandaag lager.

Op het Damrak heerste hetzelfde lusteloze beeld als dat van gisteren. Twee fondsen wisten de gemoederen toch nog bezig te houden, te weten Air Holland en Management Share.

Air Holland belandde vandaag met een verlies van tachtig cent op een dieptere-cord van f.4,20. De beleggers die nog op een wonder hadden gewacht, deden vandaag ook hun stukken van de hand.

Ook de parallelmarkt kende een grote verliezer. Het in problemen verkerende high-techfonds Management Share daalde vandaag maar liefst f.2,60 en sloot op drie gulden. De noteringen van afgelopen vrijdag en gisteren werden geschrapt en het fonds werd naar het strafhok van de effectenbeurs verwezen nadat bekend werd dat Management Share een negatief eigen vermogen heeft, waarover de aandeelhouders niet zijn ingelicht.

ING moest vandaag zestig cent terug op f.47,90. Koninklijke Olie daalde zeven dubbeltjes op f.156,90, maar Unilever en Philips wonnen beide een dubbeltje op respectievelijk f.160,40 en f.36,70. Heineken ging f.1,50 exdividend en eindigde aan het slot van de handel met een winst van negen dubbeltjes op f.148,40.

Bij de uitgevers was het beeld omgekeerd ten opzichte van dat van vorige week. Nu was het VNU dat één gulden wist aan te trekken op f.74,50 en moest Elsevier zeventig cent afstaan op f.85,70.

***

De Amerikaanse bierproducent COORS gaat in Zuid-Korea een brouwerij bouwen met de Zuidkoreaanse drankenfabrikant Jinro als de autoriteiten in het land de vereiste vergunning afgeven. Het wordt de eerste brouwerij van COORS buiten de VS. Het amerikaanse bedrijf zal een belang krijgen van 33 à 35 procent. Met het project is een investering gemoeid van 200 miljoen dollar.

Verblijfsvergunning afgenomen

Boze Parretti in geweer tegen immigratiedienst VS

LOS ANGELES - De omstreden Italiaanse financier Giancarlo Parretti is woedend op de Amerikaanse immigratie-autoriteiten, die afgelopen vrijdag na een gesprek met Parretti meedeelden dat zijn verblijfsvisum wordt ingetrokken. Bij zijn aanvraag in 1982 zou Parretti volgens de dienst hebben verzwegen dat hij in Italië tot een gevangenisstraf van 24 maanden was veroordeeld wegens bedrieglijke bankbreuk. Maar Parretti, nooit bevreesd voor de tegenaanval, heeft nu de Amerikaanse federale regering en de [illegible] gevraagd een onderzoek in te stellen naar de handelwijze van de Amerikaanse immigratie en naturalisatie dienst (INS). De mededeling over de intrekking staat volgens Parretti bol van aperte onwaarheden en bevat misleidende en voor hem schadelijke informatie.

In het gesprek met de INS afgelopen vrijdag, dat zeven uur duurde, heeft Parretti alle beschuldigingen betreffende fraude met succes kunnen weerleggen. Op basis van dat gesprek zou hem niet de toegang tot de Verenigde Staten ontzegd kunnen worden, aldus Parretti's advocaat Harvey Weinrib, die het gesprek met de INS vrijdag heeft bijgewoond. Hij wil dan ook dat de INS een kopie verstrekt van de bandopname van het gesprek, waaruit volgens hem de onjuistheden in de mededeling van de INS aan het licht zullen komen.

Parretti zelf zegt in een maandag verstrekte persmededeling dat hij de INS altijd heeft voorzien van iedere informatie over zijn verleden. Hij zegt verder nauwelijks te kunnen geloven dat, luttele momenten nadat hij het gebouw van de INS in Philadelphia vrijdag had verlaten in de veronderstelling dat de zaak uit de wereld was, de INS een mededeling van tegengestelde aard zou verstrekken. "Zij wisten dat ik daar niet publiekelijk op kon reageren omdat ik in een vliegtuig op weg was naar Californië, waar ik nu woon en waar mijn kinderen op school gaan. Ik zal met alle mogelijke middelen deze absurde bureaucratische beslissing te lijf gaan en ben ervan overtuigd dat ik uiteindelijk in het gelijk zal worden gesteld." Bovendien zet Parretti vraagtekens bij het moment waarop de INS het besluit heeft bekendgemaakt, nu hij voor de rechtbank in Delaware in een juridische strijd is gewikkeld met Credit Lyonnais Bank Nederland. Weinrib noemt in dat verband de mededeling van de INS "opportunistisch, waarschijnlijk strafbaar, terwijl het een aanwijsbare karaktermoord betekent."

Omzet Porsche valt tegen

STUTTGART - De Duitse fabrikant van sportwagens Porsche heeft in het op 31 juli afgesloten boekjaar grote moeite gehad om winst en omzet op peil te houden, zo heeft het bedrijf dinsdag meegedeeld. De omzet ging met 3,1 procent omlaag van 3,04 miljard mark tot 2,95 miljard mark. De winst wordt pas later bekendgemaakt. In het voorgaande boekjaar was er een positief resultaat van 68,4 miljoen mark. De autoverkoop verminderde met 15,2 procent tot 26.486 wagens. In Duitsland was er een groei met 19,7 procent tot 10.446 stuks, maar de afzet in het buitenland kelderde met 28,7 procent tot 16.040 auto's. De omzet in eigen land steeg met 36,1 procent tot 1,28 miljard mark, terwijl die in het buitenland met 20,6 procent verminderde tot 1,67 miljard mark. Het aandeel van de export daalde daardoor van 69 procent tot 56,5 procent.

Curator Ogem: 'Accountant geen schuld aan wanbeleid'

ROTTERDAM - Curatoren van het in de jaren tachtig door bewezen wanbeleid te gronde gegane Ogem-concern achten onvoldoende gronden aanwezig om de externe accountant (indertijd Dijker en Doornbosch) aansprakelijk te stellen voor beroepsfouten. Daarom zal geen actie tegen de accountant worden ondernomen, zo heeft curator mr. H. Ophof meegedeeld in een verslag.

Met het bankensyndicaat lopen besprekingen om tot een minnelijke schikking te komen. Gezien deze pogingen, waarover voor de Rotterdamse rechtbank een procedure wordt gevolgd tussen curatoren en banken, hebben curatoren besloten te wachten met opstellen en indienen van de conclusie van repliek.

Curatoren staan ook nog voor de vraag of het mogelijk en zinvol is oud-bestuurders en/of commissarissen aansprakelijk te stellen voor de door Ogem geleden schade. Het probleem dat zich hierbij voordoet is dat deze bestuurders zich kunnen beroepen op aan hen verleende décharges. Curatoren zullen trachten dit najaar een definitief standpunt te bepalen.

De ondernemingskamer van het Amsterdamse gerechtshof constateerde na een enquête dat bij Ogem in de jaren zeventig in ernstige mate sprake is geweest van wanbeleid. De Hoge Raad bekrachtigde dit vonnis in januari 1990.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12.00 uur:
Licht tot half bewolkt, voornamelijk in de nacht- en ochtenduren kans op een plaatselijke bui.
Matige tot vrij krachtige, overdag af en toe krachtige, oostelijke wind (tussen dertien en 29 knopen).

WEEROVERZICHT:
Orkaan 'Claudette' is vanochtend om zeven uur afgezwakt tot een tropische storm. 'Claudette bevond zich vanochtend om zes uur nabij 33.0 graden noord en 55.0 graden west, ofwel ongeveer [illegible] kilometer ten oosten van Bermuda. 'Claudette' beweegt zich in noordoostelijke richting met een snelheid van 28 kilometer per uur.
Tropische depressie nummer 8 ontwikkelde zich gisteravond pas tot een tropische storm genaamd 'Erica'. Tropische storm 'Erica bevond zich vanochtend om zes uur nabij 33.7 noord en 46.8 west ofwel op een afstand van meer van 1400 kilometer ten oosten van Bermuda. De storm beweegt zich in oost-noordoostelijke richting met een snelheid van [illegible] kilometer per uur en vormt net als 'Claudette' geen enkele bedreiging voor de eilanden in het Caribisch gebied.

Tropische storm 'Danny' bevond zich vanochtend om zes uur nabij 15.5 noord en 48.1 west op een afstand van ongeveer 1600 kilometer ten oost-zuidoosten van Sint Maarten. 'Danny' beweegt zich in west-noordwestelijke richting met een snelheid van 32 kilometer per uur met de sterkste winden nabij het centrum van 85 kilometer per uur. Naar verwachting zal 'Danny' zijn huidige noordwestelijke verplaatsing aanhouden en het systeem zal volgens berekeningen aanstaande vrijdag op een afstand van 480 tot 540 kilometer ten noordoosten van Sint Maarten langstrekken. Dit betekent dat de storm geen bedreiging voor de Bovenwindse eilanden zal worden.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	half bewolkt	33	27	0.0
Bonaire	zwaar bewolkt	--	--	0.0
Curaçao	zwaar bewolkt	33	27	0.0
St. Eustatius	half bewolkt	31	26	0.1
St. Maarten	licht bewolkt	32	28	0.9
Amsterdam	zwaar bewolkt	--	--	0.0
Kingston	licht bewolkt	34	25	0.2
Paramaribo	licht bewolkt	35	23	4.0
Port-au-Prince	-.-	36	23	0.0
Port-of-Spain	zwaar bewolkt	31	22	22.0
San Juan	licht bewolkt	32	28	0.1

Con honda pena participamos el sensible fallecimiento de nuestro querido esposo, padre, abuelo y hermano

FRED CAPRILES

Q.E.P.D.

Aida Marcela Farinetti de Capriles (Madrid)
Liselotte y Pascual e hijos (Venezuela)
Sandra y Paco e hijos (Madrid)
Fabiola y Bernardo (Madrid)
Gladys L. Maduro y familia (Costa Rica)
Irene e Ivan Moreno y familia

Los actos funerales tomaran lugar en la ciudad de Madrid, España el Miercoles 11 de Septiembre p.v. Direccion de pesame: Calle no. 10 Parcela 171, Urb. Lago del Jaral, 19185 - Mesones de Uceda, Guadalajara, España.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van de heer

FRED CAPRILES

ons geleden adviseur.
Zijn nagedachtenis zal ons in hoge ere blijven.

De teraardebestelling zal morgen 11 september te Madrid, Spanje plaats vinden.

Direktie en Aandeelhouders
Manrique Capriles & Sons, N.V.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP DINSDAG 10 SEPTEMBER 1991 EN TOT NADER ORDER:

VALUTA		AANKOOP	VERKOOP AAN PUBLIEK
US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.54	1.56	1.58
PND STERLING	3.02	3.075	3.135
NED GLD	92.73	93.45	94.25
ZW FRANCS	119.58	120.30	121.10
FR FRANCS	29.63	30.73	31.43
DUITSE MARK	104.62	105.34	106.14
IT LIRE	1.08	1.38	1.44
AR FLORIN	98.00	100.00	*100.20 **100.00
JAPANSE YEN	131.48	132.34	133.14
ECU	-.-	216.45	217.25

*VOOR BANKPAPIER
**VOOR OVERBOEKINGEN EN BANKCHEQUES

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIE-LENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 10 SEPTEMBER 1991 EN TOT NADER ORDER.

12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	100.99
8 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1991	100.00
9 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	100.86

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

AGENDA CURAÇAO

AMNESTY INTERNATIONAL CURAÇAO
19.30 uur schrijfavond - Kas di Orashon Emaus te Soto.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
20.00 uur [illegible] solo-theaterstuk 'Zwarte Pelgrim' van Jeroen Heuvel - auditorium.

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
voor de dienstdoende arts belt U tel.: 624900/625100.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS
voor wijkverpleging 'Prinses Margriet': consultatiebureaus te Sta Maria: tel.: 682344, 682412 en 682947; Montagne Abao: tel.: 673711 en Kaya Fensu (Koraal Specht): tel.: 618577; hoofdkantoor te Sta Maria 17, kantooruren van 07.00-12.30/13.00-17.00 uur. Na 17.00 uur bereikbaar: zuster F. Jacobus, tel.: 684575.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15, tel.: 692231/692233; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Consencion, tel.: 685361, pageboy 027-053 b.g.g. 691838.
kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141, tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Consencion, tel.: 685361.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43; tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077/648367; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur; na 17.00 uur bereikbaar: zuster Van Herwijnen, tel.: 642798 b.g.g. 601780.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

STICHTING VAN HET WITE GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZORGING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17, tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur.

FUNDASHON LECHI DI MAMA KORSOU
Voor informatie tel.: 672256, 648225 of 672688.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda
de Goede Hoop, Jan Noorduynweg z/n, tel.: 685022/685028.
Punda
Mampuritu, Sta. Rosaweg 329 (gebouw Centro Medico Sta. Rosa), tel.: 674475.

DIVERSEN

HEEFT U hulp nodig bel SOS-lijn 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM

(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 685544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

Zoekertjes

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

OLDSMOBILE OMEGA, NAf.3.900,-. Tel.: 616875(na 19.00 uur).

AS IS where is: Computer Intelligent Terminals brands like Televideo, Hazeltime, TTX etc., f.250,- each; plugs; serial/ parallel cables, the whole bunch for f.150,-; Toshiba copier f.700,-. Tel.: 673616.

LADA 1500, bwjr. '82. Tel.: 690901.

COMPLETE SURFSET: all-round plank + semi-zinkerplank + imperiaal, alles reserve, f.1.000,-. Tel.: 75801.

1 IJSKAST; 1 televisie. Tel.: 672629.

LADA MET blikschade f.750,-; Panasonic printer f.300,-; 3-in-1 CD player (nieuw) f.550,-. Tel.: 690366.

SUZUKI FRONTE, bouwjaar 1988, f.6.000,-. Tel.: 641784.

PICKUP CHEVROLET 1978, 6 cyl., prijs f.2.400,-. Info. tel.: 648980. Fontein 25.

KOOPJES: PANASONIC cassettedeck f.100,-; Panasonic 19" tv f.100,-; Kenwoord stereotuner f.100,-; nieuwe Norelco coffeemaker f.45,-. Tel.: 379054.

TOYOTA TERCEL '91, automatic, airco, vraagprijs f.19.500,-. Tel.: 648729 (na 7 uur p.m.).

WEGENS VERTREK: piano (Shimmel). Tel.: 79266.

AUTO MERK Volvo 360 GLE, bouwjaar 1986, in goede staat, kleur: lichtblauw. Tel.: 53479 na 17.30 uur.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

TWEE NEDERLANDSE economen zoeken voor langere tijd ongemeubileerde woonruimte in een goede buurt. Tel.: 612080 toest. 235 overdag (mej. Dirkx of dhr. V/d Berg).

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

GEVRAAGD: EEN Surinaamse voor hulp in de huishouding. Informatie: 377836.

FULL TIME ervaren kinderoppas gevraagd op Terra Corá. Moet eigen vervoer en rijbewijs hebben en redelijk goed Nederlands kunnen spreken. Tel.: 648959.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

EEN COMFORTABEL huis in een zeer rustige buurt, te Eagle Colony, Engelandstraat 25. Huis helemaal vernieuwd, voor- en achterporch, grote zaal, grote keuken met ingebouwde mozaiek stenen bar en eethoek, 3 slaapkamers, twee badkamers met ingebouwde kasten, 1 meidenkamer met wc/badkamer. Huis klaar om in te wonen, heeft ook telefoonaansluiting, gascylinders. Prijs te bevragen aan tel.; 22479/ 22799/22450.

TE HUUR GEVRAAGD ARUBA

OPPASHUIS/APPARTEMENT omgeving Oranjestad voor 2 Ned. studenten i.v.m. stage Filomena College, huur ±f.600,-p. mnd., periode januari t/m maart. Tel.: 29067.

DIVERSEN ARUBA

OPPASHUIS GEVRAAGD voor de maand december, Nederlands echtpaar. Tel.: 30600/28885.